

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN VIDĪBAS FAKULTĀTE
FINANŠU KATEDRA

**SIA „VIA UNA” FINANŠU ANALĪZE UN
NOVĒRTĒŠANA**

BAKALaura DARBS

Autors: Jānis Martiņečs

Studenta apliecības Nr.: jm12052

Darba vadītājs: Dr.ekon., as. profesore Inna Romānova

RĪGA 2016

SATURS

ANOTĀCIJA.....	4
ANNOTATION.....	5
SAĪSINĀJUMU UN TERMINU SKAIDROJUMS	6
IEVADS	7
1. FINANŠU ANALĪZES TEORĒTISKĀS PAMATNOSTĀDNES.....	9
1.1. Finanšu analīzes mērķi, uzdevumi un metodes.....	9
1.2. Finanšu pārskatu horizontālās un vertikālās analīzes metodes	12
1.3. Finanšu pārskatu koeficientu analīzes metodes	14
1.4. Naudas plūsmas analīze.....	21
2. SIA „VIA UNA” darbības finanšu analīze	25
2.1. SIA „VIA UNA” darbības raksturojums.....	25
2.2. Uzņēmuma horizontālā un vertikālā analīze	27
2.3. Likviditātes koeficientu analīze	33
2.4. Uzņēmuma rentabilitātes koeficienta analīze.....	35
2.5. Uzņēmuma aprites rādītāja analīze	39
2.6. Naudas plūsmas analīze.....	41
3. SIA „VIA UNA” FINANŠU RĀDĪTĀJU UZLABOŠANAS IESPĒJAS	43
3.1. Uzņēmuma SIA „VIA UNA” finanšu rādītāju salīdzināšana ar SIA Medicīnas sabiedrību “ARS”	43
3.2. Iespējamie risinājumi uzņēmuma SIA „VIA UNA” peļņas apjoma uzlabošanai.....	48
SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI.....	49
IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI.....	53
PIELIKUMI.....	55
1. pielikums Uzņēmuma „VIA UNA” bilances (2010 – 2014).....	56
2. pielikums Uzņēmuma „VIA UNA” PZA (2010 – 2014).....	61
3. pielikums Uzņēmuma „VIA UNA” ISO 9001:2008 sertifikāts	66

4.	pielikums Uzņēmuma SIA "VIA UNA" bilances horizontālā analīze	68
5.	pielikums Uzņēmuma SIA "VIA UNA" PZA horizontālā analīze.....	69
6.	pielikums Uzņēmuma SIA "VIA UNA" bilances vertikālā analīze	70
7.	pielikums Uzņēmuma SIA "VIA UNA" PZA vertikālā analīze	71
8.	pielikums Uzņēmuma „Medicīnas sabiedrība "ARS"” bilances (2010 – 2014).....	72
9.	pielikums Uzņēmuma „Medicīnas sabiedrība "ARS"” PZA (2010 – 2014).....	73

ANOTĀCIJA

Bakalaura darba tēma ir uzņēmuma SIA „VIA UNA” finanšu analīze un novērtēšana”. Darba mērķis ir veikt finanšu analīzi, lai novērtētu SIA „VIA UNA” finanšu stāvokli uzņēmumā, atklāt trūkumus un izstrādāt priekšlikumus uzņēmuma darbības uzlabošanai. Pētījuma periods no 2010. – 2014. gadam.

Bakalaura darbs sastāv no 3 nodaļām. Pirmajā nodaļā autors apraksta teorētisko informāciju, kas sniedz vispārēju priekšstatu par finanšu analīzi, tās mērķiem, uzdevumiem un metodēm, analīzē izmantotiem koeficientiem, kā arī atklājot naudas plūsmas analīzes nozīmi.

Otrajā nodaļā tika veikta uzņēmuma SIA „VIA UNA” izvērsta finanšu analīze, kurā iekļauta horizontālā, vertikālā, koeficientu un naudas plūsmas analīze, pamatojoties uz pirmās nodaļas teorētisko bāzi.

Trešajā nodaļā tika veikta uzņēmuma SIA „VIA UNA” finanšu rādītāju salīdzinošā analīze ar uzņēmuma SIA „Medicīnas sabiedrība ARS” finanšu rādītājiem.

Pamatojoties uz veikto analīzi, tika novērtēta uzņēmuma SIA „VIA UNA” finanšu darbība, izstrādāti priekšlikumi, lai uzlabotu finanšu stāvokli uzņēmumā. Finanšu analīzes veikšanas gaitā noskaidrots, ka uzņēmumā SIA „VIA UNA” ir zemi rentabilitātes rādītāji, kā arī finanšu līdzekļu nepietiekamība.

Darbā izmantotās metodes: teorētiskā analīze un datu apstrādes statistiskā metode.

Darbā ir 9 pielikumi un izmantoti 32 literatūras avoti.

Atslēgvārdi: veselības aprūpe, finanšu analīze, likviditāte, rentabilitāte, aprīte.

ANNOTATION

The theme of the bachelor's thesis is „Financial analysis and evaluation of the company Ltd „ VIA UNA.” The aim of the thesis is to carry out the analysis of company' s business to evaluate the financial situation, to reveal weaknesses and to draw up proposals for improving company' s operation. The period of the research is the year 2010 to 2014.

The bachelor's thesis consists of 3 chapters. In the first chapter the author describes theoretical background what gives an overall idea about financial analysis, its aims, tasks and methods, the ratio used in the analysis as well as reveals the significance of cash flow.

In the second chapter was expanded financial analysis of the company Ltd „ VIA UNA”, in which is included horizontal, vertical, the ratio and cash flow analysis based on the first chapter' s theoretical background.

In the third chapter was carried out comparative analysis of the company' s Ltd „ VIA UNA” and Ltd,, Medicinas sabiedriba ARS” financial ratios.

On the basis of the analysis were accessed the company's Ltd „ VIA UNA” financial activities, developed proposals for improving the financial situation. During the performance of the financial analysis is find out that the company Ltd „ VIA UNA” has low profitability figures and lack of financial resources.

In the bachelor' s thesis are used methods: theoretical analysis and data processing statistical method.

There are 9 annexes and 32 literature sources.

The keywords: health care, financial analysis, liquidity, profitability, circulation.

SAĪSINĀJUMU UN TERMINU SKAIDROJUMS

D.P. – debitoru parādi

Ī.S. – īstermiņa saistības

A.L. – apgrozāmie līdzekļi

A.V.V.G. – aktīvu vidējā vērtība gadā

P.P.T.P. – pārskata perioda tīrā peļņa

P.K.G.V.S. – pašu kapitāla gada vidējā summa

ES – Eiropas Savienība

NVD – Valsts nacionālais dienests

ROA – aktīvu rentabilitāte

ROE – realizācijas rentabilitāte

ROS – pašu kapitāla rentabilitāte

IEVADS

Visās ekonomiskās attīstības stadijās galvenais tautsaimniecības posms ir uzņēmums. Lai veiksmīgi attīstītos komercdarbībā, svarīga nozīme ir finanšu vadīšanai uzņēmumā. To panāk, veicot finanšu uzskaiti, un analīzi, kas balstās uz grāmatvedības uzskaites datiem, analizējot pašreizējo finanšu situāciju uzņēmumā, to novērtējot, kā arī sastādot finanšu plānus nākamajam periodam.

Finanšu analīze ir saistīta ar naudas plūsmas kontrolēšanu uzņēmumā, uzņēmuma maksātspējas nodrošināšanu un regulēšanu. Lai novērtētu uzņēmuma maksātspēju, vadībai savlaicīgi ir jāsaņem informācija par uzņēmuma finanšu rādītājiem, lai pieņemtu atbilstošus lēmumus konkrētā situācijā.

Veselības aprūpes pakalpojumi ir sociāla rakstura pakalpojumi, ar tautsaimniecisku nozīmi. Ne velti Eiropas Komisija (EK) uzsver, ka veselības aprūpe ir viena no nozīmīgākajām Eiropas Savienības (ES) ekonomikas nozarē.¹

Cik katra valsts tērē veselības aprūpei no kopējā budžeta, tas netieši norāda, cik svarīga šī nozare ir valstiskā līmenī. Lielbritānijā tie ir 6,7%, Zviedrijā – 9,7%, Norvēģijā un Francijā – 10%, Eiropas Savienībā – vidēji 7,3%.² Latvijā veselības aprūpes budžets procentuālā apjomā no IKP 2016. gadam izveidots 3%, un tas ir vēl mazāk kā 2015.gadā (3,1%) un 2014. gadā (3,2%).³

Veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanai Latvijā ir duāla kārtība: gadījumos, kad tiek sniegti no valsts budžeta līdzekļiem apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi, tiek ievērots ar Ministru kabineta 2013. gada 19. decembra noteikumiem Nr. 1529. Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība noteiktais iedalījums un tiešie maksājumi, par kuriem iedzīvotāji maksā paši.⁴ Veselības aprūpes sistēma Latvijā no valsts budžeta līdzekļiem saņem ievērojami mazāk līdzekļu nekā citās ES valstīs, tādēļ pacientu līdzmaksājumu īpatsvars par veselības aprūpes pakalpojumiem ir viens no augstākajiem Eiropā.⁵

¹ Eiropas Komisijas Zaļā grāmata par Eiropas veselības jomas personālu COM (2008) 725 (3.lpp) Pieejams – ec.europa.eu

² **Karaškēvica, J.** Latvijas veselības aprūpes sistēma: organizācija, reforma un mana līdzdalība. Rīga, SIA Medicīnas apgāds, 2010., 158. lpp.

³ Veselības aprūpes nozares budžets % no IKP. [skatīts 01.05.2016.] Pieejams: http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/Ministrija/vm_gpp_2014_majaslapai.pdf

⁴ MK noteikumi Nr. 1529. *Veselības aprūpes organizēšana un finansēšanas kārtība*. Latvijas Vēstnesis, Nr.253, 30.12.2013.

⁵ Ministru prezidenta M. Kučinska vadītā MK iecerētā darbība veselības jomā. Pieejams: www.vm.gov.lv/lv/nozare/valdibas_deklaracija/ [skatīts 10.04.2016]

Autors izvēlējās veikt uzņēmuma SIA „VIA UNA” finansiālā stāvokļa izpēti. SIA „VIA UNA” ir viena no vecākajām privātajām ambulatorajām medicīniskās ārstniecības, diagnostikas un pacientu aprūpes iestādēm – dibināta 1993. gadā uz Baseina poliklīnikas bāzes. Cik veiksmīgi spēj darboties uzņēmums, kam nav noslēgts līgums ar NVD un tādējādi uz valsts naudu nekonkurē.

Darba mērķis: veikt finanšu analīzi, lai novērtētu SIA „VIA UNA” finanšu stāvokli uzņēmumā, atklāt trūkumus un izstrādāt priekšlikumus uzņēmuma darbības uzlabošanai.

Pētījuma periods no 2010. līdz 2014. gadam – izvēlēts, izmantojot pēdējos pieejamos finanšu pārskatu datus. Lai sasniegtu mērķi autors izvirzīja sekojošus uzdevumus:

1. Veikt literatūras apskatu par finanšu analīzes mērķiem, uzdevumiem, metodēm un nozīmi;
2. Analizēt uzņēmuma bilances, peļņas un zaudējumu rādītājus;
3. Veikt SIA „VIA UNA” finanšu koeficientu analīzi;
4. Salīdzināt SIA „VIA UNA” finanšu rādītājus ar SIA „Medicīnas sabiedrība ARS” finanšu rādītājiem;
5. Novērtēt uzņēmuma finansiālo stāvokli;
6. Izdarīt secinājumus un sniegt priekšlikumus uzņēmuma finanšu uzlabošanai.

Pirmajā daļā autors apraksta teorētisko informāciju, kas sniedz vispārēju priekšstatu par finanšu analīzi, tās mērķiem, uzdevumiem un metodēm, analizē izmantotiem koeficientiem, kā arī atklājot naudas plūsmas analīzes nozīmi. Tas nepieciešams, lai izprastu, kādi dati kalpo par informatīvu bāzi. Metodes ir aplūkotas ar nolūku – saprast to priekšrocības un trūkumus un izvēlēties tādas, kuras būtu produktīvākas.

Otrajā daļā autors ir veicis SIA „VIA UNA” uzņēmuma izvērstu finanšu analīzi, laika posmā no 2010. – 2014. gadam, kurā ir iekļauta horizontālā, vertikālā, koeficientu un naudas plūsmas analīzes, pamatojoties uz pirmās nodaļas teorētisko bāzi.

Trešajā nodaļā tiek veikta uzņēmuma SIA „VIA UNA” finanšu rādītāju salīdzinošā analīze ar uzņēmumu SIA „Medicīnas sabiedrība ARS”. Pamatojoties uz veikto analīzi, tiek novērtēta uzņēmuma SIA „VIA UNA” finanšu darbība, izstrādāti priekšlikumi, lai uzlabotu finanšu stāvokli uzņēmumā.

Darbā izmantotās metodes: teorētiskā analīze un datu apstrādes statistiskā metode.

Bakalaura darba pētījums un veiktā finanšu analīze pamatojas uz zinātniskās ekonomikas literatūras, LV likumiem, Lursoft publicētiem datiem, SIA „VIA UNA” finanšu pārskatiem un nepublicētiem datiem, kā arī internetā pieejamiem materiāliem.

1. FINANŠU ANALĪZES TEORĒTISKĀS PAMATNOSTĀDNES

1.1. Finanšu analīzes mērķi, uzdevumi un metodes

Jebkura uzņēmuma darbība un vadības lēmumu pieņemšana nav iespējama bez tās izpētes, analīzes un izvērtēšanas. Par analīzes datu avotiem pieņemts saukt skaitļu informāciju, kas izriet, raksturo vai citādā veidā ir saistīta ar analizējamo objektu, tā uzņēmējdarbību, finansiālo situāciju. Šo situāciju attiecīgi apstrādājot un vērtējot, gūst dažādu saimniecisko subjektu finansiālo procesu atspoguļojumu. Tas ir nepieciešams, lai pieņemtu vadības lēmumu par turpmāko rīcību uzņēmējdarbībā. Informācijas avoti finanšu analīzē ir:

- grāmatvedības bilances un pielikumi pie tās;
- statistiskā un pārskatu informācija;
- likumdošanas un normatīvie akti, valdības lēmumi, Valsts ieņēmumu dienesta, finanšu iestāžu un banku instrukcijas;
- plānu normatīvie dokumenti, ražošanas un finanšu plāna aprēķina rādītāji;
- grāmatvedības un operatīvās uzskaites datu atšifrējumi, specializētā veidlapas u.c.;
- kredīta institūciju, klientu, piegādātāju, dažādu partneru ziņas, novērojumi;
- revīzijas komisiju, auditorpārbažu avotu informācija u.c.⁶

Finanšu analīze, kas balstās tikai uz publiskajiem grāmatvedības pārskatiem, ir ārējā analīze, t.i., analīze, kas tiek veikta ārpus uzņēmuma. Šajā analīzē tiek izmantota ierobežota informācija, kas nesniedz vispusīgu ieskatu par uzņēmuma darbību.

Ārējās finanšu analīzes īpatnības ir šādas:

- daudzi analīzes subjekti un informācijas par uzņēmuma darbību izmantotāji;
- analīzes subjektu interešu un analīzes objektu daudzveidība;
- analīzes orientācija tikai uz publiskajiem uzņēmuma pārskatiem;
- maksimāls rezultātu atklātums.⁷

Galveno ārējās analīzes saturu, ko veic uzņēmuma partneri pēc publiskajiem finanšu pārskatiem, veido šādas sastāvdaļas:

- peļņas absolūto rādītāju analīze;
- rentabilitātes relatīvo rādītāju analīze;

⁶ Kālis, I. *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004. 142. lpp

⁷ Rurāne, M. *Finanšu menedžments*. Rīga, Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, 2006., 244. lpp.

- uzņēmuma finansiālā stāvokļa, finansiālās stabilitātes, bilances likviditātes, uzņēmuma maksātspējas analīze;
- pašu un aizņemtā kapitāla izmantošanas efektivitātes analīze;
- uzņēmuma finansiālā stāvokļa ekonomiskā diagnostika.⁸

Iekšējā analīze ir kompleksa ekonomiska analīze, kuras uzdevums ir dot nepieciešamo analītisko materiālu uzņēmuma vadītājiem vadīšanas lēmumu pieņemšanai. Uzņēmuma iekšējā analīze tiek veikta pēc šādiem kritērijiem:

- peļņas iegūšana no produkcijas pārdošanas;
- visas uzņēmumā ražotās un pārdotās produkcijas pašizmaksa;
- atsevišķu produkcijas veidu pašizmaksa;
- cenu un izmaksu novirzes no plānotajām un to iemesli;
- amatpersonu atbildības raksturs par budžeta ievērošanu attiecībā pret izdevumiem.⁹

Šīs analīzes rādītāji ir pamats mārketinga un ražošanas programmu izstrādei uzņēmumā. Iekšējo operatīvo analīzi uzņēmumā veic funkcionālo nodokļu speciālisti vai speciālas analītiskās grupas, vai ārējie konsultanti – eksperti.

Pirms finanšu analīzes uzsākšanas ir skaidri jānosaka tās veikšanas mērķi. No mērķa ir atkarīga analīzes detalizācijas pakāpe un dziļums pa atsevišķiem analīzes virzieniem. Parasti analīzes mērķi nosaka kāda konkrēta problēma, kuras izpētei ir nepieciešams veikt analīzi. Šādas problēmas var saistīties ar:

1. peļņas un ienesīguma kritumu,
2. likviditātes un finansiālas drošības pazemināšanos,
3. naudas līdzekļu trūkumu u.c. problēmām.

Pēc savas būtības un satura finanšu analīze ir finansiāla rakstura informācijas uzkrāšana un izmantošana, kuras **mērķi** ir:

- vērtēt uzņēmuma pašreizējo finansiālo stāvokli salīdzinājumā ar iepriekšējiem periodiem;
- vērtēt uzņēmumam vēlamos un reālos attīstības tempus, ņemot vērā finansiālo nodrošinājumu;
- meklēt, atrast un izvērtēt jaunus finansēšanas avotus;
- vērtēt un prognozēt uzņēmuma stāvokli kapitāla tirgū.¹⁰

⁸ **Rurāne, M.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, 2006., 244. lpp.

⁹ Turpat, 245. lpp.

¹⁰ **Kālis, I.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004. 143. lpp

Lai sasniegtu augstāk minētos mērķus, nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- 1) analizējot uzņēmuma saimnieciskās darbības finanšu rezultātus, noteikt finanšu resursu izmantošanas efektivitāti,
- 2) prognozēt iespējamus finanšu rezultātus, balstoties uz esošajiem saimniecības darbības rādītājiem un alternatīviem resursu izmantošanas variantiem,
- 3) izstrādāt pasākumus finanšu stāvokļa uzlabošanai un finanšu resursu izmantošanas efektivitātes pilnveidošanai.¹¹

Lai veiktu uzņēmuma finanšu analīzi, ir nepieciešami uzņēmuma finanšu pārskati par iepriekšējiem periodiem:

- bilance,
- peļņas un zaudējumu pārskats,
- paskaidrojumi pie bilances un peļņas un zaudējumu pārskata,
- naudas plūsmas pārskats.¹²

Bilance kā informācijas avots atspoguļo uzņēmuma finansiālo stāvokli uz noteiktu datumu un ir gada pārskata galvenā sastāvdaļa. Tomēr, analizējot bilanci, ir jāņem vērā vairāki bilances ierobežojumi, kas var būtiski ietekmēt konkrētā uzņēmuma finanšu rādītāju vērtējumu. Tādi ierobežojumi var būt sekojoši:

- 1) analīzes brīdī bilances dati ir vairāk vai mazāk „novecojuši”, jo tie atspoguļo uzņēmuma finansiālo stāvokli uz konkrētu datumu,
- 2) līdz ar to bilance neparāda uzņēmuma līdzekļu stāvokli pārskata gadā,
- 3) bilancē netiek ņemta vērā inflācijas ietekme. Tas nozīmē, ka pēc bilances nevar spriest par reālo līdzekļu vērtību, kas ir uzņēmuma rīcībā,
- 4) uzņēmuma finansiālo stāvokli un tā pārmaiņas nākotnē ietekmē ne tikai finansiāla rakstura faktori, bet arī politiskās un ekonomiskās pārmaiņas valstī u.c. notikumi, tāpēc grāmatvedības analīze ir tikai viena no uzņēmuma kompleksās ekonomiskās analīzes sastāvdaļām,
- 5) viens no uzņēmuma darbības mērķiem ir peļņas gūšana. Tieši šis rādītājs bilancē ir atspoguļots nepietiekami. Peļņas absolūtais lielums bez realizācijas apjoma un izmaksām nerāda, kā rezultātā ir izveidojusies šī summa. Daļēji to ir iespēja, s noteikt, izmantojot peļņas un zaudējumu aprēķinu.¹³

Krievijas ekonomists V. Bočarovs (Бочаров В.В.) uzskata, ka finanšu pārskatu analīze kalpo par pamatu vadības lēmumu pieņemšanai. Pamatojoties uz novērtēšanas rezultātiem,

¹¹ **Dūdele, A., Korsaka, T.** *Finansu vadības pamati*. Rīga, Banku Augstskola, 2001., 66. lpp.

¹² Turpat, 68.lpp.

¹³ **Kālis, I.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004., 144. lpp.

komercsabiedrības vadītāji pieņem lēmumus, kas saistīti ar uzņēmuma ilgtermiņa finansēšanu, īstermiņa finansēšanu, dividendžu izmaksāšanu, ekonomikas rezervju mobilizēšanu u.c.¹⁴

Latvijas republikā kārtību, kādā jāreģistrē saimnieciskie darījumi, regulē Likums par Grāmatvedību, savukārt gada pārskata saturu, tā sagatavošanu, apstiprināšanu, iesniegšanu, publiskošanu, kā arī gada pārskatā atklājamās informācijas apjomu, regulē Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums.^{15, 16}

Finanšu analīzes praksē ir izstrādātas finanšu pārskatu analīzes metodes, kuras tiek plaši lietotas visā pasaulē. Vispopulārākās metodes ir:

- horizontālā analīze – salīdzināšana ar iepriekšējo periodu,
- vertikālā analīze – finanšu rādītāju struktūras analīze,
- finanšu koeficientu aprēķināšana – rādītāju savstarpējās saistības noteikšana,
- tendenču analīze – rādītāju pārmaiņu dinamikas noteikšana,
- salīdzinošā analīze – uzņēmuma saimnieciskās darbības rādītāju salīdzināšana ar nozares un konkurentu rādītājiem.¹⁷

Latvijā finanšu analīzei nepieciešamā informācija ir brīvi pieejama. Uzņēmumu gada pārskatus un apkopoto informāciju par uzņēmumiem oficiāli var iegūt LR Centrālajā statistikas pārvaldē un LR Uzņēmumu reģistrā, kā arī uzņēmumu datu bāzē Lursoft. Finanšu analīzes process ir sarežģīts un prasa rūpīgu pieeju.

1.2. Finanšu pārskatu horizontālās un vertikālās analīzes metodes

Finanšu analīzes procesā tiek noskaidrotas dažādas finanšu rādītāju absolūtās novirzes, to pārmaiņu apjomi, cēloņi. Šādu rādītāju salīdzināšanai, noviržu vērtēšanai var izmantot bilances horizontālo un vertikālo analīzi.¹⁸

Horizontālās analīzes mērķis ir noskaidrot dažādu pārskatu posteņu absolūtās un relatīvās novirzes salīdzinājumā ar noteikto bāzes gadu, plānu vai iepriekšējo pārskata periodu. Analīzes procedūras ļauj konstatēt saimniecisko un finanšu rādītāju izmaiņu dinamiku, kuru izmanto attiecīgā rādītāja izmaiņu tendenču vērtēšanai.¹⁹ Analīzes gaitā tiek aprēķinātas bilances un/vai peļņas un zaudējuma pārskata pozīciju izmaiņu absolūtās vērtības

¹⁴ **Бочаров В.В.** *Финансовый анализ. Краткий курс.* 2-е издание. СПб: Питер, 2009, 13. с.

¹⁵ LR likums *Par grāmatvedību*. LR AP un Valdības ziņotājs, Nr.44, 12.11.1992 (skatīts 23.04.2016.)

¹⁶ LR likums *Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums*. LR AP, Latvijas Vēstnesis, Nr.222, 12.11.2015. (skatīts 23.04.2016.)

¹⁷ **Kālis, I.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004., 67. lpp.

¹⁸ **Kālis, I.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004., 144. lpp.

¹⁹ **Krogzeme, H.** *Finanses un nodokļi: mācību grāmata*. Rīga, RTU izdevniecība, 2010. 376. lpp.

un izmaiņas attiecībā pret bāzes gadu. Parasti par bāzes gadu tiek izvēlēts pirmais analīzes perioda gads.²⁰

Izmaiņas procentos = (izmaiņu absolūtais lielums/bāzes gada lielums) x 100% [1.1.]²¹

Horizontālā jeb dinamiskā analīze:

- sniedz priekšstatu par uzņēmuma izaugsmes tempiem, par uzņēmuma ienākumu un izdevumu pieauguma tempu proporciju;
- ļauj noskaidrot uzņēmuma attīstības tendences un to cikliskumu, iekšējo un ārējo faktoru ietekmi uz uzņēmuma darbības rezultātiem;
- ļauj novērtēt uzņēmuma apgrozījuma pieauguma efektivitāti attiecībā uz viņa finansiālo stabilitāti.²²

Ir finanšu speciālisti, kas horizontālajā analīzē saskata trūkumus: horizontālās analīzes rezultātu vērtība samazinās inflācijas apstākļos, bet šos trūkumus var novērst pārvērtējot datus.²³

Lai iegūtu pilnīgāku priekšstatu par uzņēmuma attīstību analīzes periodā, ieteicams veikt arī peļņas un zaudējumu pārskata horizontālo analīzi.

Vertikālās analīzes mērķis ir noteikt bilances un peļņas vai zaudējuma aprēķina posteņu struktūru un to izmaiņas analizējamā periodā. Bilances vertikālo analīzi izpilda, aprēķinot katra bilances posteņu īpatsvaru gan aktīva, gan pasīva posteņiem.²⁴

Analīzes gaitā tiek savstarpēji salīdzināti dati viena pārskata ietvaros. Vertikālā analīze sniedz labāku priekšstatu par darbībā iesaistītiem pamatelementiem. Vertikālā analīze ļauj konstatēt izmaiņas uzņēmuma līdzekļu, līdzekļu avotu un izmaksu struktūrā, salīdzinot datus par vairākiem periodiem. Veicot bilances vertikālo analīzi, visi bilances posteņi tiek izteikti procentos no aktīvu kopsummas. Veicot peļņas un zaudējumu vertikālo analīzi, visi posteņi tiek izteikti procentos no neto apgrozījuma summas.²⁵

Vertikālā jeb struktūras analīze dod iespēju analizēt pētījuma objekta struktūras pārmaiņas laika periodā, kā arī salīdzinājumā ar budžetu.

²⁰ **Dūdele, A., Korsaka, T.** *Finansu vadības pamati*. Rīga, Banku Augstskola, 2001., 69. lpp

²¹ Turpat, 69. lpp

²² **Rurāne, M.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, 2006., 262.lpp.

²³ **Новопашина Е.А.** Практика оценки финансового состояния хозяйствующего субъекта с учётом мирового опыта. Учебное пособие - Электронная библиотека. 2008. 56 стр. Pieejams: <http://www.unilib.org/index.php>

²⁴ **Krogzeme, H.** *Finanses un nodokļi: mācību grāmata*. Rīga, RTU izdevniecība, 2010. 375. lpp.

²⁵ **Dūdele, A., Korsaka, T.** *Finansu vadības pamati*. Rīga, Banku Augstskola, 2001., 73. lpp

Vertikālās analīzes nozīme ir šāda:

- sniedz priekšstatu par grāmatvedības pārskatiem – relatīvo lielumu veidā, kas raksturo bilances un peļņas – zaudējuma aprēķina struktūru;
- ļauj novērtēt uzņēmuma gada pārskata ticamību un tā sastādīšanas pareizību;
- norāda uz „problemātiskajām” vietām uzņēmumā un ļauj sastādīt turpmākā darba (auditora pārbaudes, analīzes veikšanas) plānu.²⁶

Autors Kovaļovs (Ковалёв В.В.) atzīmē, ka vertikālo analīzi ir lietderīgi veikt, jo var panākt divējādu labumu: inflācijas ietekmes izlīdzināšanu un uzņēmumu savstarpēju salīdzināšanu.²⁷

Atsaucoties uz finansista Dž. Klausena (J. Clausen) viedokli, var secināt, ka, lai veiktu kvalitatīvu analīzi, nepieciešams izmantot vertikālās analīzes metodi kopā ar horizontālo metodi. Tās papildina viena otru un tādēļ praksē veido analītiskas tabulas, kas raksturo gan grāmatvedības atskaites formas struktūru, gan atsevišķu rādītāju dinamiku.²⁸

1.3. Finanšu pārskatu koeficientu analīzes metodes

Lai izveidotu nākamo periodu prognozes, izvērtētu faktiskos rezultātus un salīdzinātu ar analogu uzņēmumu rezultātiem, ir svarīgi izmantot dažādus uzņēmumu darbības koeficientus.

Koeficientus aprēķina, izmantojot informāciju no peļņas vai zaudējumu aprēķina un bilances. Novērtējot uzņēmuma finansiālo stāvokli, jāņem vērā nevis atsevišķu koeficientu nozīme, bet visi kopumā un jāapskata tie dinamikā – jāredz izmaiņas, tendences.²⁹

Finanšu koeficienti ir rādītāji, kas atspoguļo finanšu informāciju tādā veidā, lai tos varētu salīdzināt, noskaidrot tendences, pareizi formulēt jautājumus.³⁰

Analizējot S. Saksonovas, I.Kāļa, M. Rurānes un M.Jones darbus, autors secina, ka finanšu analīzes praksē finanšu rādītājus iedala šādās grupās:

- maksātspējas rādītāji, jeb kapitāla struktūras rādītāji (leverage ratios), – tie rāda uzņēmuma saistību attiecību salīdzinājumā ar pašu kapitālu, palīdz novērtēt uzņēmuma spēju noteiktā termiņā dzēst savas saistības;

²⁶ Rurāne, M. *Finanšu menedžments*. Rīga, Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, 2006., 260. lpp.

²⁷ Ковалёв В.В. *Финансовый анализ: методы и процедуры*. Москва "Финансы и статистика", 2002, 292 с.

²⁸ Zaharčenko, A. *A/S „Rīgas Juvelierizstrādājumu rūpnīca” finanšu analīze un konkurētspējas paaugstināšanas iespējas*: Bakalaura darbs. LU Ekonomikas un vadības fakultāte. Rīga, Latvijas Universitāte, 2012., 29. lpp.

²⁹ Zariņa, V., Strēle, I. *Finanšu plānošana uzņēmumā*. Rīga, Lietišķās informācijas dienests, 2009., 39.lpp.

³⁰ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 43. lpp.

- likviditātes rādītāji (liquidity ratios) – ar tiem raksturo uzņēmuma spēju jebkurā laikā atmaksāt savas īstermiņa saistības;
- rentabilitātes rādītāji (profitability ratios) – rāda, cik ienesīgi uzņēmums strādā
- aktivitātes, jeb efektivitātes rādītāji (efficiency ratios) – rāda, cik efektīvi uzņēmums izmanto savus aktīvus.³¹

Maksātspējas, jeb kapitāla struktūras rādītāju grupā ir vairāki koeficienti:

- **aizņemto un pašu līdzekļu attiecības koeficients (K_1)**

$$K_1 = \text{pašu kapitāls/aktīvu kopsumma [1.1]}^{32}$$

Šis rādītājs raksturo pašu kapitāla īpatsvaru kopējā kapitāla struktūrā. Koeficientam jābūt pietiekami augstam, kas raksturo stabilu uzņēmuma finanšu līdzekļu struktūru. Ja aizņemto līdzekļu īpatsvars nav augsts, tas rada aizsardzību pret zudumiem aktivitātes pazemināšanas periodos, kā arī garantiju kredītu saņemšanai. Koeficienta vēlamās robežas: $0,5 < K_1 < 1$. Pārsniegums par 0,5 norāda uz finanšu neatkarības pastiprināšanu no ārējiem līdzekļiem.

- **saistību īpatsvars bilancē (K_2)**

Rāda aizņemto līdzekļu īpatsvaru kopējā kapitālā. Normālā līmenī rādītājs ir ap 0,4 – 0,8.

$$K_2 = \text{saistību kopsumma/aktīvu kopsumma [1.2]}^{33}$$

- **saistību attiecība pret kapitālu (K_3)**

Raksturo uzņēmuma atkarību no ārējiem aizņēmumiem. Augsts šis rādītājs rāda, ka uzņēmums daudz izmanto svešu kapitālu. $0,5 < K_3 < 1$.

$$K_3 = \text{saistību kopsumma/pašu kapitāls [1.3]}^{34}$$

- **manevrēšanas koeficients (K_4)**

Rāda pašu līdzekļu izmantošanas mobilitāti (elastīgumu), dod iespēju manevrēt ar uzņēmuma līdzekļiem.

$$K_4 = \text{tīrie apgrozāmie līdzekļi/pašu kapitāls [1.4]}^{35}$$

³¹ Jones, M. Financial Accounting. Chichester, England; Hoboken, NJ: Wiley, 2006., p 224.-229.

³² Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 43. lpp.

³³ Turpat

³⁴ Turpat, 44.lpp

³⁵ Turpat

Finansisti uzskata, ka šī koeficienta optimālais lielums ir 0,2 – 0,5. Jo tuvāk augstākajai robežai (0,5) ir rādītājs, jo uzņēmumam ir vairāk iespēju finanšu manevram.

- **nodrošinātība ar tīrajiem apgrozāmajiem līdzekļiem (K_5)**

Rāda, kāda apgrozāmo aktīvu daļa ir finansēta no pašu līdzekļiem, kurai nav vajadzīga aizņemto līdzekļu piesaistīšana.

$$K_5 = \text{tīrie apgrozāmie līdzekļi/apgrozāmie līdzekļi} \quad [1.5]^{36}$$

Ieteicamais koeficients ir lielāks par 0,1. Jo augstāks ir rādītājs (līdz 0,5), jo uzņēmumam ir vairāk iespēju neatkarīgas finanšu politikas īstenošanai.

Likviditātes rādītāji sniedz atzinumu par finansiāla līdzsvara un maksātspējas saglabāšanu nākotnē. Gaidāmo, perspektīvo likviditāti nevar noteikt, izmantojot tikai grāmatvedības gada pārskata datus. Ir jāizmanto arī finanšu plāna, budžeta dati.³⁷

Uzņēmuma likviditātes izvērtēšanai izmanto (koeficientus) rādītājus, kuri viens no otra atšķiras ar to aprēķināšanai izmantoto likvidējamo līdzekļu sastāvu, kuri pieņemti par īstermiņa saistību sedzējiem:

- **kopējais likviditātes rādītājs (L_1)** ir apgrozāmo aktīvu attiecība pret īstermiņa saistībām.

$$L_1 = \text{apgrozāmie aktīvi/īstermiņa saistības} \quad [1.6.]^{38}$$

Koeficienta robežas ir starp 1 un 2. Kopējais likviditātes rādītājs rāda relatīvu pārsnieguma apmēru. Rādītāja lielums var ievērojami atšķirties atsevišķās nozarēs un darbības veidos, bet tā samērīgs pieaugums parasti ir uzskatāms par labvēlīgu tendenci. Praksē parasti izmantotais normatīvs ir 1,5-2, bet tā ir tikai aptuvena vērtība. Šim rādītājam ir virkne īpatnību, kuras jāņem vērā, salīdzinot rādītājus laikā un telpā:

1. formulā koeficienta skaitītājs ietver krājumu un debitoru parādu novērtēšanu. Tā kā krājumu novērtēšanas metodes var atšķirties, tas iespaido rādītāju salīdzināmību.
2. rādītāja lielums ir cieši saistīts ar uzņēmuma darba efektivitātes līmeni attiecībā pret krājumu vadību: daži uzņēmumi, kuriem ir augsta tehnoloģiskā procesa organizācija var ievērojami samazināt krājumu lielumu, t.i. samazinot kopējo likviditātes rādītāju līdz zemākam līmenim, nekā vidēji nozarē.
3. daži uzņēmumi ar augstu naudas līdzekļu apriti, var atļauties relatīvi zemu kopējo likviditātes rādītāju. Šajā gadījumā pieņemama likviditāte tiek nodrošināta uz esošās darbības intensīvākas naudas plūsmas rēķina.³⁹

³⁶ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 45.lpp

³⁷ Kālis, I. *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004. 156. lpp.

³⁸ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 45. lpp

Analizējot šo rādītāju, svarīgi ir izvērtēt apgrozāmo līdzekļu struktūru pēc to likviditātes pakāpēm, jo pārmērīgi ražošanas krājumi un novecojuši debitoru parādi var pārvērsties maksāšanas līdzekļos.⁴⁰

- **starpseguma likviditātes rādītājs (L_2)** ir saistīts ar uzņēmuma saimnieciskajā darbībā saistīto aktīvo kapitālu.

$$L_2 = (\text{naudas līdzekļi} + \text{īstermiņa vērtspapīri} + \text{debitoru parādi}) / \text{īstermiņa saistības} [1.7.]^{41}$$

Koeficienta zemākā robeža ir 0,8-1,0. Analizējot šī koeficienta dinamiku, nepieciešams ņemt vērā faktorus, kuri ietekmēja tā izmaiņas.

- **absolūtās likviditātes koeficients (L_3)** novērtē uzņēmuma likviditāti pēc uzņēmuma rīcībā esošo naudas līdzekļu apmēra.

Normālos saimniekošanas apstākļos šis rādītājs atrodas 0,1 – 0,7 robežās. Jo augstāka šī likviditāte, jo uzņēmums stabilāks. Dažreiz tas var arī nozīmēt, ka uzņēmuma rīcībā ir vairāk naudas, nekā to spēj efektīvi izmantot.

$$L_3 = \text{naudas līdzekļi kasē un bankā} / \text{īstermiņa saistības} [1.8.]^{42}$$

Ja šis koeficients ir pārāk liels, tas norāda, ka līdzekļi tiek izmantoti neefektīvi.

- **tīro apgrozāmo līdzekļu (apgrozāmā kapitāla) (L_4) koeficients**

$$L_4 = \text{apgrozāmo līdzekļu summa} - \text{īstermiņa saistības} [1.9.]^{43}$$

Tīrie apgrozāmie līdzekļi ir nepieciešami uzņēmuma finansiālās stabilitātes uzturēšanai, jo apgrozāmo līdzekļu pārsvars pār īstermiņa saistībām liecina, ka uzņēmums ne tikai var nosegt savas īstermiņa saistības, bet tam ir arī finanšu resursi savas darbības paplašināšanai nākotnē.

Rentabilitātes rādītāji atspoguļo uzņēmuma darbības aktivitāti, tāpēc šie koeficienti parāda uzņēmuma vadības spēju efektīvi vadīt biznesa procesus, attīstīt tos un palielināt kapitāla ienesīgumu. Rādītāji atspoguļo peļņas un patērēto resursu attiecības. Analizējot uzņēmuma ražošanas darbību, rentabilitātes rādītājus izmanto par investīciju politikas un cenu veidošanas instrumentu.⁴⁴

³⁹ **Saksonova, S.** *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 46. lpp.

⁴⁰ **Elliott B., Elliott J.** *Financial accounting, reporting and analysis*. International edition 2 nd edition. Harlow: Prentice-Hall, 2006, 501 p.

⁴¹ **Saksonova, S.** *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 46. lpp.

⁴² Turpat, 47. lpp.

⁴³ Turpat, 47. lpp.

⁴⁴ **Zariņa, V., Strēle, I.** *Finanšu plānošana uzņēmumā*. Rīga, Lietišķās informācijas dienests, 2009., 40. lpp.

Rentabilitātes rādītāju vērtēšanā nav noteiktu kritēriju: to izsaka procentos. Jo augstāks procentu līmenis, jo efektīvāka uzņēmuma darbība – zems rentabilitātes līmenis liecina par uzņēmuma neveiksmi. Lai uzņēmuma darbība būtu sekmīga, nepieciešams:

- saglabāt likviditāti;
- paaugstināt rentabilitāti.

Rentabilitāti iedala šādi:

1. **Komerčiāla rentabilitāte** – rāda, kādu peļņu uzņēmums iegūvis uz neto apgrozījuma vienību.
2. **Ekonomiskā (aktīvu) rentabilitāte** – rāda, kādu peļņu, uzņēmums iegūvis uz uzņēmuma aktīvu vienību.
3. **Finansiāla (pašu kapitāla) rentabilitāte** – rāda, kādu peļņu ieguvuši uzņēmuma īpašnieki uz ieguldītā kapitāla vienību.⁴⁵

Komerčiāla rentabilitāte:

- 1) **Realizācijas rentabilitāte ROS** (Return on sales) ir finansiālā rezultāta attiecība pret apjoma rādītāju.

$$R_1 = (\text{pārskata perioda fīrā peļņa/neto apgrozījums}) * 100 \quad [1.10]^{46}$$

Rādītāju ietekmē operatīvās darbības rezultāti, uzņēmuma cenu politika un operatīvās darbības izmaksu efektivitāte. Komerčiālās rentabilitātes līmenis nav stingri noteikts. Tas, galvenokārt, atkarīgs no nozares, kurā darbojas uzņēmums.

- 2) **Operatīvās darbības rentabilitātes rādītājs (R_2)**, kuru ietekmē tikai operatīvas darbības rezultāti, uzņēmuma cenu politikas un operatīvas darbības izmaksu efektivitāte.

$$R_2 = (\text{peļņa pirms nodokļu un procentu samaksas/neto apgrozījumu}) * 100 \quad [1.11]^{47}$$

Pirmsnodokļu peļņā netiek iekļauti ieņēmumi un izmaksas, kas nav saistītas ar produkcijas ražošanu vai pārdošanu un pakalpojumu sniegšanu. Šo rādītāju izmanto, lai mērītu uzņēmuma produkcijas ražošanas un realizācijas efektivitāti ienākuma radīšanā.

- 3) **Bruto peļņas rentabilitātes rādītājs (R_3)**

$$R_3 = (\text{bruto peļņa/neto apgrozījums}) * 100 \quad [1.12]^{48}$$

Bruto peļņa bieži tiek uzskatīta par peļņas vai zaudējumu aprēķina vissvarīgāko starprezultātu.

⁴⁵ **Saksonova, S.** *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 48. lpp.

⁴⁶ Turpat, 48. lpp.

⁴⁷ Turpat, 49. lpp.

⁴⁸ Turpat, 49. lpp.

Ekonomiskā rentabilitāte:

- **Ekonomiskā rentabilitāte ROA (Return on Assets) (R₄)** raksturo, cik efektīvi peļņas radīšanā tiek izmantoti aktīvi.

$$R_4 = (\text{pārskata perioda peļņa pirms nodokļu un procentu samaksas/aktīvu vidējā vērtība}) * 100\% \quad [1.13]^{49}$$

Rādītājs atkarīgs arī no uzņēmuma finansēšanas struktūras un finansēšanas izmaksām, kā arī no uzņēmuma darījumu riska. Jo lielāks risks, jo augstākai jābūt rentabilitātei. Ja rādītājs ir mazāks, tad uzņēmums nepelna pietiekami daudz, lai spētu atpelnīt ar procentiem kopējo kapitālu, kas apgrozās uzņēmumā.

Finansiālā rentabilitāte

- **Pašu kapitāla rentabilitāte ROE (Return on Equity) (R₅)** ļauj noteiktā kapitāla izlietošanas efektivitāti, kuru ir investējuši uzņēmuma īpašnieki, un salīdzināt šo rādītāju ar iespējamo ienākumu, ieguldot šos līdzekļus citos vērtspapīros.

$$R_5 = (\text{gada peļņa/pašu kapitāla gada vidējā summa}) * 100 \quad [1.14]^{50}$$

Pašu kapitāla rentabilitātes pazemināšanās iemesli var būt: peļņas pazemināšanās vai zaudējumi, aktīvu aprites ātruma samazinājums un pasīvu struktūras izmaiņas, t.i., pašu kapitāla pieaugums.⁵¹

Izvērtējot rentabilitātes rādītājus, būtiska nozīme ir starpībai starp ekonomiskā rentabilitātes līmeni un finansiālas rentabilitātes līmeni. Šī starpība atspoguļo aizņemtā kapitāla izmantošanas efektivitāti.

Aktivitātes, jeb efektivitātes rādītāji literatūrā tiek saukti arī kā **uzņēmuma līdzekļu aprites rādītāji**.⁵² Šiem rādītājiem ir liela nozīme, jo līdzekļu aprites ātrums ir ātrums, kādā līdzekļi tiek pārvērsti naudas formā, kas tieši ietekmē uzņēmuma maksātspēju. Ir divas pieejas aprites rādītāju aprēķināšanai:

1. novērtēt uzņēmuma darbību laika periodā;
2. novērtēt, kādā attiecībā ir atsevišķo aktīvu veidu krājumi noteiktā datumā.

⁴⁹ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 49.lpp.

⁵⁰ Turpat, 50.lpp.

⁵¹ Rurāne, M. *Uzņēmuma finanses*. Rīga, Apgāds „Jumava”, 2007., 189. lpp.

⁵² Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 50. lpp.

Kopējo uzņēmuma līdzekļu aprites koeficientu (K_6) aprēķina šādi:

$$K_6 = \text{neto apgrozījums}/\text{visi aktīvi} \quad [1.15]^{53}$$

Koeficients K_6 raksturo visu uzņēmuma rīcībā esošo resursu izmantošanas efektivitāti neatkarīgi no veidošanās avotiem. Tas norāda, cik reizes noteiktā laika periodā notiek pilns ražošanas cikls, pilna aprite, kas uzņēmumam dod zināmu peļņu vai rada zaudējumus.⁵⁴ Daži ekonomisti uzskata, ka tam vajadzētu būt ne mazākam par 3.⁵⁵

Krājumu aprites koeficients (K_7) rāda, cik reizes gadā ir apritējuši ražošanas krājumos ieguldītie līdzekļi (kapitāls).

$$K_7 = \text{realizētās produkcijas ražošanas izmaksas}/\text{krājumu vidējais atlikums} = \text{krājumu aprites reizes gadā} \quad [1.16]^{56}$$

Lai šo koeficientu izteiktu dienās (K_8), 360 vai 365 gada dienas daļa ar aprites koeficientu, un tā var uzzināt, cik dienas ir nepieciešamas ražošanas krājumu pārdošanai vai atjaunošanai.

$$K_8 = 365/K_7 = \text{krājumu aprites dienu skaits} \quad [1.17]^{57}$$

Pašu līdzekļu aprites koeficients raksturo līdzekļu izmantošanas aktivitāti (K_9).

$$K_9 = \text{neto apgrozījums}/\text{pašu kapitāls} \quad [1.18]^{58}$$

Šī koeficienta zems līmenis nozīmē, ka zināma daļa pašu līdzekļu tiek izmantoti neefektīvi.

Ilgtermiņa ieguldījumu aprites koeficients (K_{10}) raksturo ilgtermiņa ieguldījumu izmantošanas intensitāti, ar kādu tiek finansēti līdzekļi.

$$K_{10} = \text{neto apgrozījums}/\text{ilgtermiņa ieguldījumi} \quad [1.19]^{59}$$

Pēc **debitoru parādu aprites koeficienta (K_{11})** spriež, cik reižu vidēji gada laikā debitoru parādi pārvērtušies naudas līdzekļos.

⁵³ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 51. lpp.

⁵⁴ Kālis, I. *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004. 162.. lpp.

⁵⁵ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 51. lpp.

⁵⁶ Turpat, 51. lpp.

⁵⁷ Turpat. 51.lpp.

⁵⁸ Turpat,52.lpp.

⁵⁹ Turpat,52 lpp.

$K_{11} = \text{neto apgrozījums/vidēja debitoru parādu summa} = \text{debitoru parādu aprites reizes gadā}$
[1.20]⁶⁰

Kreditoru parādu aprites koeficients (K_{12}) rāda, cik aprites reizes uzņēmumam būs nepieciešamas, lai samaksātu savus rēķinus.

$K_{12} = 365/K_{11} = \text{debitoru parādu aprites dienu skaits (iekasēšanas periods)}$ [1.21]⁶¹

Aprites rādītāji ir cieši saistīti ar **uzņēmuma finanšu cikls (apgrozāmā kapitāla cikls)**. Finanšu ciklu var noteikt pēc formulas:

$\text{Finanšu cikls} = \text{krājumu aprites periods} + \text{debitoru parādu aprites periods} - \text{kreditoru parādu aprites periods}$ [1.22]⁶²

Finanšu cikls sākas pēc materiālu apmaksas piegādātājiem (kreditoru parādu dzēšanas) un beidzas, kad pircējs samaksā par iegādātajām precēm (debitoru parādu dzēšana).

Autors I. Kālis atzīmē, ka ne vienmēr visi šie un arī citi aprites rādītāji tiek aprēķināti. Plašākus aprēķinus veic, ja analīzes programmā apgrozāmos līdzekļus ņem kā pastāvīgu analīzes elementu.⁶³

1.4.Naudas plūsmas analīze

Ekonomikas un finanšu vārdnīcā naudas plūsma (cash flow, flow of funds) tiek definēta kā:

- naudas līdzekļu plūsma noteiktā laika posmā starp tautsaimniecības dažādiem sektoriem uzkrājumu, kapitālieguldījumu un uzņēmumu ārējā finansējuma veidā;
- skaidras un bezskaidras naudas kustība uzņēmumā pirkšanas/pārdošanas, ieguldījumu u.c. naudas darījumu rezultātā;
- naudas daudzums, kas iegūts vai iztērēts kādu darījumu rezultātā noteiktā laika periodā.⁶⁴

Jebkura uzņēmuma darbībā ir svarīgi trīs jēdzieni:

- ieņēmumi no pārdošanas;
- peļņa;

⁶⁰ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 52. lpp.

⁶¹ turpat, 52.lpp.

⁶² turpat, 53.lpp.

⁶³ Kālis, I. *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004. 163. lpp.

⁶⁴ Autoru kolektīvs. *Ekonomikas un finanšu vārdnīca*. Rīga. Apgāds Norden AB, 2003., 242. lpp.

- naudas līdzekļu plūsma.

Šo rādītāju lielums, to izmaiņu tendences raksturo uzņēmuma darbības efektivitāti, kā arī radušās problēmas.

Nauda ir uzņēmējdarbības galvenā vērtība. Uzņēmuma pārņemšanas, paplašināšanas, izpiršanas, maksāspējas un bankrota procesos tieši naudas plūsmas lielumi un koeficienti tiek izmantoti attiecīgā procesa lietderības noteikšanai. Naudas plūsmai ir arī vairākas nepilnības. Tā neraksturo uzņēmuma peļņas vai zaudējumu lielumu, nesniedz priekšstatu par aktīviem, pasīviem un to apmēru.⁶⁵

Naudas plūsmu veido naudas līdzekļu ieņēmumi un izdevumi:

- pamatdarbībā (ražošanas darbībā);
- investīciju darbībā;
- finansiālajā darbībā.

Naudas līdzekļu ieņēmumu un izdevumu sastāvs parādīts 1.1. tabulā.

Naudas līdzekļu ieņēmumu un izdevumu sinhronizēšanai ir divi aspekti:

- 1) panākt pēc iespējas biežāku naudas līdzekļu saņemšanu, jo tas ietekmē naudas līdzekļu vidējo atlikumu laika periodā;
- 2) sinhronizēt naudas līdzekļu saņemšanu ar tās izmaksājumiem, sastādot kalendāros naudas plūsmas plānus.⁶⁶

1.1. tabula

Naudas plūsmas sastāvdaļas⁶⁷

Darbības veids	Naudas līdzekļu ieņēmumi	Naudas līdzekļu izdevumi
Pamatdarbība	<ul style="list-style-type: none"> • ieņēmumi no pārdošanas • debitoru parādu iekasēšana • no pircējiem saņemtie avansi 	<ul style="list-style-type: none"> • maksājumi piegādātājiem un darbuzņēmējiem • darba algas maksājumi • maksājumi valsts budžetā • kredīta procentu maksājumi • komunālie maksājumi
Investīciju darbība	<ul style="list-style-type: none"> • pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu pārdošana • dividendes un procenti no ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem • ilgtermiņa vērtspapīru pārdošana 	<ul style="list-style-type: none"> • pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu iegāde • tiešās investīcijas celtniecības objektos • ilgtermiņa finanšu investīcijas

⁶⁵ **Subatnieks, K.** *Naudas plūsmas izmantošana uzņēmuma finanšu analīzē*: Promocijas darbs. LU Ekonomikas un Vadības fakultāte, Rīga, Latvijas Universitāte, 2007., 19. lpp.

⁶⁶ **Rurāne, M.** *Uzņēmuma finanses*. Rīga, Apgāds „Jumava”, 2007., 113. lpp.

⁶⁷ **Rurāne, M.** *Uzņēmuma finanses*. Rīga, Apgāds „Jumava”, 2007., 114. lpp.

Finansiālā darbība	<ul style="list-style-type: none"> • īstermiņa kredīti un aizņēmumi • ilgtermiņa kredīti • ieņēmumi no pamatkapitāla palielināšanas • mērķa finansējumi 	<ul style="list-style-type: none"> • īstermiņa un ilgtermiņa kredīta dzēšana • dividenžu izmaksāšana • parādzīmju dzēšana
--------------------	---	--

12.02.2004.gadā tika pieņemts Latvijas Republikas standarts (LGS) Nr.2 „Naudas plūsmas pārskats”. Tas nosaka naudas plūsmas pārskata struktūru, saturu un sagatavošanas kārtību, kā arī uzrādāmo informāciju par uzņēmuma naudas un tās ekvivalentu izmaiņām pārskata periodā, lai finanšu pārskatu lietotāji, pamatojoties uz naudas plūsmas pārskatu, varētu novērtēt uzņēmuma spēju iegūt naudu un tās ekvivalentu, kā arī paredzēt to iegūšanas laiku, avotus, izvietojumu un naudas plūsmas stabilitāti.⁶⁸

Naudas plūsmas pārskata sastādīšanas uzdevums ir parādīt, kā uzņēmumā veidosies naudas ieņēmumi un naudas izdevumi noteiktā laikposmā, norādīt to galvenos gūšanas veidus. Naudas plūsmas pārskatā uzrāda tikai saņemtās un izmaksātās summas naudā un tās ekvivalentos. Pārskatā neiekļauj darījumus, kas nav saistīti ar naudas plūsmu.

Pamatdarbības naudas plūsma rodas galvenokārt uzņēmuma neto apgrozījumu veidojošo darījumu rezultātā. Pamatdarbības naudas plūsmu uzrāda, izmantojot:

- *tiešo metodi*, t.i., norādot saņemto un samaksāto bruto naudas summu sadalījumā pa nozīmīgākajiem veidiem,
- *netiešo metodi*, t.i., koriģējot peļņu vai zaudējumus pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem, ņemot vērā ar naudu un tās ekvivalentiem nesaistītos darījumus, atliktās prasības un saistības, uzkrājumus, kas saistīti ar uzņēmuma pamatdarbību, kā arī ienākumus un izmaksas, kas saistītas ar ieguldīšanu un finansēšanu.⁶⁹

Ieguldīšanas darbības naudas plūsma finanšu pārskatu lietotājiem sniedz informāciju par aktīvu iegādi, kas paredzēti ienākumu gūšanai un naudas plūsmas radīšanai nākotnē.

Finansēšanas darbības naudas plūsma sniedz informāciju par uzņēmuma naudas plūsmas daļu, kas kapitāla ieguldītājiem pienāksies nākotnē.⁷⁰

⁶⁸ Latvijas Grāmatvedības standarts Nr.2 *Naudas plūsmas pārskats*. Grāmatvedības Padome, Latvijas Vēstnesis, 12.02.2004.

⁶⁹ **Saksonova, S.** *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 134. lpp.

⁷⁰ Turpat

Pamatdarbības, ieguldīšanas darbības un finansēšanas darbības naudas plūsmu norāda, ka **neto naudas plūsmu**.

Lielākā daļa pētījumu koncentrējas uz naudas plūsmas komplimentāro nozīmi. Tā, piemēram, plaši pazīstamie ekonomisti V. Bernards, T. Stobers, A. Ali, S. Lu, T. Šēfers, K. Klabs, S. Maklejs, Dž. Kasabs, M. Helam u. c. Uzska, ka naudas plūsma sniedz papildu informāciju, kas jau iegūta no peļņas rādītājiem.⁷¹

No izzinātās informācijas 1. nodaļā autors secina, ka vissvarīgākā informācija par finanšu rezultātiem ir atrodamā finanšu pārskatos. No uzņēmumā sastādītā finanšu pārskatu kvalitātes ir atkarīgs finanšu analīzes rezultāts. Lai precīzāk vērtētu finansiālo situāciju uzņēmumā un pieņemtu optimālus lēmumus, ir nepieciešams veikt vispusīgu finanšu analīzi.

Pamatojoties uz pirmās nodaļas teorētisko bāzi, autors otrajā nodaļā veiks izvērstu SIA „VIA UNA” finanšu analīzi, kurā iekļauta horizontālā, vertikālā, koeficientu un naudas plūsmas analīze.

⁷¹ **Subatnieks, K.** *Naudas plūsmas izmantošana uzņēmuma finanšu analīzē*: Promocijas darbs. LU Ekonomikas un Vadības fakultāte, Rīga, Latvijas Universitāte, 2007., 5.-7. lpp.

2. SIA „VIA UNA” darbības finanšu analīze

2.1. SIA „VIA UNA” darbības raksturojums

SIA „VIA UNA” ir viena no vecākajām privātajām medicīnas iestādēm – dibināta 1993. gadā uz Baseina poliklīnikas bāzes.⁷² Uzņēmuma pamatkapitāls ir 23790 eiro. Tā iekārtota pacientu pieņemšanai un aprūpei dienas laikā, un nodrošināta ar augsti kvalificētu, profesionāli kompetentu personālu, piemērojamām telpām, infrastruktūru, medicīniskām tehnoloģijām speciālistu konsultāciju, diagnostisko, ambulatorās ķirurģijas operāciju, ķirurģisku manipulāciju un citu veselības aprūpes pakalpojumu veikšanai. SIA „VIA UNA” darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem (Ārstniecības likums), Ministru kabineta noteikumiem, Veselības ministrijas rīkojumiem, kā arī citiem normatīvajiem aktiem.⁷³⁷⁴⁷⁵

SIA „VIA UNA” ir juridiska persona, kurai ir savs spiedogs un pastāvīgs konts bankā, kura ir reģistrēta kā komerciāls nodokļu maksātājs uzņēmums Komercreģistrā, kā ārstniecības pakalpojumu sniedzējs – Latvijas ārstniecības iestāžu reģistrā.

Juridiskā adrese: Katrīnas dambis 10, Rīga, LV-1045.⁷⁶

2014. gada jūnijā SIA „VIA UNA” ieguva ISO 9001-2008 kvalitātes sertifikātu, kas apliecina, ka poliklīnikas SIA „VIA UNA” vadības sistēma atbilst vadību sistēmu standarta ISO 9001 – 2008 prasībām (sk. 3. pielikumā).

Uzņēmumā strādā 119 darbinieku – 48 ārsti, 27 – vidējais medicīnas personāls un 44 u.c. darbinieki.

SIA „VIA UNA” pakalpojumu organizācija pamatojas uz darbības mērķi – nodrošināt pacientiem savlaicīgi pieejamus, augsti kvalitatīvus, aktuālajām medicīnas tehnoloģijām un uzskatiem atbilstīgus ārstniecības un diagnostikas pakalpojumus vislabākās darba kultūras līmenī, neatkarīgi no pacienta maksāspējas, tautības, sociālā stāvokļa un citiem apstākļiem, kļūstot par plaša profila ārstniecības, diagnostikas un pacientu aprūpes centru.

Visplašākā spektra ambulatorie ārstnieciskie pakalpojumi tiek sniegti klientiem no Rīgas pilsētas, reģiona un visas Latvijas, kā arī ārvalstu pacientiem. VIA UNA sniedz klientiem pieejamus un kvalitatīvus medicīniskos pakalpojumus ambulatorās palīdzības un medicīniskās diagnostikas jomās:

⁷² www.via-una.lv/lv/poliklinika-41835 [tiešsaite] (skatīts 20.03.2016)

⁷³ LR *Ārstniecības likums*. 01.10.1997. (aktuālā redakcija). Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=44108> (skatīts – 20.03.2016)

⁷⁴ MK noteikumi NR.1529 *Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība*. 17.12.2013. (aktuālā redakcija). Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=263457> (skatīts - 20.03.2016)

⁷⁵ MK noteikumi. Nr. 170. *Noteikumi par ārstniecības iestāžu reģistru*. 08.03.2005. (aktuālā redakcija). Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=103605> (skatīts – 20.03.2015)

⁷⁶ Lursoft [tiešsaite] Pieejams: <http://company.lursoft.lv/via-una/40003120404> (skatīts 20.03.2016)

- ambulatorie veselības aprūpes pakalpojumi, iekļaujot dienas stacionāra aprūpi, plaša spektra ambulatoro speciālistu konsultācijas – ķirurģiskie, internās medicīnas (terapeita, oftalmologa, LOR, dermatologa, nefrologa, gastroenterologa), ginekoloģijas pakalpojumi;
- diagnostiskie pakalpojumi, iekļaujot staru diagnostikas, klīniskās fizioloģijas, laboratorās diagnostikas un endoskopijas pakalpojumus;
- rehabilitācijas pakalpojumi, iekļaujot fizikālās terapijas un fizioterapijas pakalpojumus
- zobārstniecība.

2015. gadā iestādē tika sniegti 44 123 veselības aprūpes pakalpojumu, kas ir par 4081 vairāk nekā 2014. gadā.⁷⁷

Uzņēmumam SIA „VIA-UNA” ir noslēgti līgumi ar apdrošināšanas kompānijām: BTA, BAN, SEESAM, IF, Gjensidige, Baltikums, Balta, Ergo, Compensa. Apdrošināšanas polises īpašniekiem ir iespēja iesniegt apdrošināšanas kompānijās SIA „VIA UNA” kases čekus un saņemt atlīdzību saskaņā ar polises programmas nosacījumiem.

Vadība aptver administratīvās, ārstnieciskās un saimnieciskās darbības jomas, un tās tiešais vadītājs ir valdes loceklis, kura pakļautībā ir atbildīgie speciālisti, kas saskaņā ar amata aprakstiem, darba līgumiem un valdes locekļa tiešiem rīkojumiem atbild par savā profesionālā kompetencē esošām struktūrām, procesiem un darbiniekiem. Uzņēmuma vadītājs – valdes locekle ir persona ar nepieciešamajām pilnvarām un resursiem, lai realizētu savus pienākumus un nodrošinātu pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, noteiktu attīstības stratēģiju, plānošanu un resursus.

Pārraudzību ar visaptverošu atbildību par ārstniecisku un diagnostisku pakalpojumu kvalitāti veic uzņēmuma vadītāja vietniece medicīnas jautājumos, kura nodrošina izpildāmo darbu kvalitātei nepieciešamos resursus.

Lai sasniegtu izvirzītos darbības mērķus, katram vadības līmenim ir noteiktas kompetences un atbildība savu uzdevumu un funkciju izpildē, komunikācijā un informācijas apritē. Praktiski vadība tiek nodrošināta vairākos vadības līmeņos - valdes, administrācijas, struktūrvienību vadītāju, ārstu, māsu, aprūpes personāla un ārstniecības procesu atbalsta speciālistu līmenī.

⁷⁷ SIA „VIA-UNA” poliklīnikas ārstu apmeklējumi un mājas vizīšu atskaite. Nepublicētie dati

2.2. Uzņēmuma horizontālā un vertikālā analīze

Finanšu analīzes procesā tiek noskaidrotas dažādas finanšu rādītāju absolūtās novirzes, to pārmaiņu apjomi, cēloņi. Šādu rādītāju salīdzināšanai, noviržu vērtēšanai var izmantot bilances horizontālo un vertikālo analīzi.

Horizontālās analīzes gaitā tiek noteiktas dažādu pārskatu posteņu relatīvās un absolūtās izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Tiek salīdzināti pārskata perioda rādītāji ar iepriekšējo periodu.

Izstrādājot bakalaura darbu, autors balstoties uz bilances pārskatiem, veica SIA „VIA UNA” uzņēmuma horizontālo analīzi laika posmā no 2010. – 2014. gadam (skatīt Pielikumu Nr.1) . Par bāzes gadu tika ņemts 2010. gada bilances pārskats.

2.1. tabula

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” bilances horizontālā analīze 2010 - 2014⁷⁸

Rādītāji	Novirze EUR un %				
	Gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
Aktīvs					
<i>I.Nemateriālie ieguldījumi (kopā)</i>		-2%	-30%	-47%	32%
<i>II.Pamatlīdzekļi kopā</i>		-13%	-15%	-25%	-32%
<i>1.Ilgtermiņa ieguldījumi (kopsumma)</i>		-13%	-15%	-25%	-32%
<i>I.Krājumi kopā</i>		21%	26%	40%	33%
<i>III.Debitori kopā</i>		-4%	-1%	-28%	-23%
<i>V.Nauda (kopā)</i>		31%	13%	32%	124%
<i>2. Apgrozāmie līdzekļi (kopsumma)</i>		10%	7%	-1%	30%
<i>Aktīvi kopā</i>		-8%	-10%	-20%	-19%
Pasīvs					
<i>4.Rezerves kopā</i>		-88%	-100%	-100%	-100%
<i>1.Pašu kapitāls (kopsumma)</i>		-34%	-31%	-126%	-115%

⁷⁸ Autora veidota, izmantojot 4. pielikuma datus

<i>2.Uzkrājumi (kopsumma)</i>	0%	0%	0%	0%
<i>I.Ilgtermiņa kreditori kopā</i>	-18%	-14%	27%	65%
<i>II.Īstermiņa kreditori kopā</i>	-26%	-30%	-40%	-49%
<i>3.Kreditori (kopsumma)</i>	-24%	-27%	-26%	-25%
<i>Pasīvi kopā</i>	-8%	-10%	-20%	-19%

Veiktie aprēķini ļauj secināt ka:

- 1) Kopējiem aktīviem visu 4 gadu garumā ir negatīva tendence, un 2014. gadā salīdzinoši ar 2010 gadu ir samazinājušies par 19%.
- 2) Apgrozāmie līdzekļi pētījuma perioda laikā ir svārstīgi, 2013 gadā sasniedzot negatīvu tendenci, tomēr 2014 gadā uzlabojās un salīdzinoši ar 2010. gadu pieauga par 30%.
- 3) Krājumiem visa pētāmā perioda garumā ir pozitīva tendence, pieaugot līdz par 40% 2013. gadā, savukārt 2014.gadā nedaudz samazinoties, tomēr salīdzinoši saglabājot pozitīvu tendenci un salīdzinot ar 2010 gadu pieaugot par 33%.
- 4) Analīzes periodā uzņēmumā debitora parādi samazinājās, kas liecina par to, ka debitori laicīgi nokārto savas saistības.
- 5) Naudai uzņēmumā pētāmā perioda laikā no 2010. līdz 2014. ir pozitīva tendence un 2014 strauji pieaugot šim rādītājam, jo debitori nokārtojas savas saistības un uzņēmums veica naudas aizņēmumu, lai palielinātu naudas līdzekļus, līdz ar to sekoja arī apgrozāmo līdzekļu pieaugumu.
- 6) Uzņēmumā SIA „VIA UNA” nemateriālie ieguldījumi no 2010 līdz 2013 samazinājās, tomēr 2014 gadā pieauga, kas saistīts ar beigušos licenču un programmatūru atjaunošanu un iegādi.
- 7) Rezervju postenis uzņēmumā SIA „VIA UNA” kopš 2011. Tika slēgts, kas saistīts ar uzņēmuma zaudējumiem 2010. gadā, un turpmākajos pārskata periodos uzņēmums neieviesa rezerves.
- 8) Laika posmā no 2010 līdz 2014. gadam īstermiņa saistības samazinājās un 2014. gadā salīdzinot ar bāzes gadu samazinājās par 49%, kas saistīts ar medicīnisko materiālu iegādi, lai nodrošinātu saimniecisko darbību, savukārt ilgtermiņa saistības 2011. un 2012. gadā salīdzinājuma pret bāzes gadu samazinājās sasniedzot -18% samazinājumu 2011 gadā, tomēr 2013. un 2014. pieaugot un 2014. gadā sasniedzot 65% pieaugumu salīdzinot pret 2010 gadu, kas saistīts ar uzņēmuma ārējo finansēšanu.

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” PZA horizontālā analīze 2010 - 2014⁷⁹

Rādītāji Gads	Novirze EUR un %			
	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
1. Neto apgrozījums	0,3%	3,7%	5,5%	5,4%
2. Pādotās produkcijas raž. izmaksas	-4,6%	-2,5%	0,1%	-4,5%
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	-203,6%	-256,5%	-219,1%	-405,7%
Administrācijas izmaksas	-1,4%	-3,5%	34,4%	15,1%
Pārējie uzņēm. saimn. darbības ieņēmumi	-7,9%	-2,5%	-18,3%	-30,6%
Pārējie uzņēm. saimn. darbības izmaksas	52,0%	28,3%	60,8%	34,8%
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	-47,5%	-14,0%	-48,1%	-24,5%
Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	-70,7%	-103,3%	-17,9%	-112,1%
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	-70,7%	-103,3%	-17,9%	-112,1%
Pārējie nodokļi	-70,8%	-106,1%	-110,8%	-110,8%
Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	-70,0%	-101,9%	-16,1%	-109,1%

Veiktie aprēķini par uzņēmuma SIA „VIA UNA” PZA horizontālo analīzi par laika periodu 2010 – 2014 ļauj secināt, ka neto apgrozījums uzņēma pieaug ar katru gadu un uz 2014 gadu salīdzinājumā pret bāzes gadu tas ir pieaudzis par 5.4%. Uzņēmuma gada peļņa rādītājs salīdzinājumā ar bāzes gadu samazinās un uz 2014 gadu salīdzinājumā pret bāzes gadu sasniedz 109% samazinājumu.

⁷⁹ Autora veidota, izmantojot 5. pielikuma aprēķinātos datus

Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas uzņēmumam šis rādītājs laika periodā no 2010 līdz 2014 gadam samazinās, kas ir saistīts ar uzņēmuma līdzekļu ieguldīšanu remontdarbos.

2010. gadā apdrošināšanas kompānijas vērsās ar piedāvājumu veikt apdrošināšanas pakalpojumiem atlaides no 7% līdz 10%, kas laika periodā no 2010 līdz 2014 gadam uzņēmuma SIA „VIA UNA” sastādīja virs 200 000 euro lielus zaudējumus.⁸⁰

Pārējo nodokļu izmaiņas uzņēmumā SIA „VIA UNA” ir saistītas ar nodokļu likmju izmaiņām.

2.3. tabula

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” bilances vertikālā analīze 2010 - 2014⁸¹

Rādītāji Gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
Aktīvs					
<i>I.Nemateriālie ieguldījumi (kopā)</i>	1%	1%	0.4%	0.4%	1%
<i>II.Pamatlīdzekļi kopā</i>	79%	75%	75.4%	74.3%	66%
<i>I.Ilgtermiņa ieguldījumi (kopsumma)</i>	80%	76%	75.8%	74.7%	67%
<i>I.Krājumi kopā</i>	3%	3%	3.7%	4.6%	4%
<i>III.Debitori kopā</i>	11%	12%	12.6%	10.2%	11%
<i>V.Nauda (kopā)</i>	6%	9%	7.9%	10.4%	17%
<i>2. Apgrozāmie līdzekļi (kopsumma)</i>	20%	24%	24.2%	25.3%	33%
Aktīvi kopā	100%	100%	100%	100%	100%
Pasīvs					
<i>I.Pašu kapitāls (kopsumma)</i>	13%	9%	10%	-4%	-2%
<i>2.Uzkrājumi (kopsumma)</i>	0%	19%	19%	23%	22%
<i>I.Ilgtermiņa kreditori kopā</i>	19%	17%	18%	30%	38%
<i>II.Īstermiņa kreditori kopā</i>	69%	56%	53%	51%	43%
<i>3.Kreditori (kopsumma)</i>	87%	72%	71%	81%	81%
Pasīvi kopā	100%	100%	100%	100%	100%

⁸⁰ Uzņēmuma SIA „VIA UNA” npublicētie materiāli

⁸¹ Autora veidota, izmantojot 6. pielikuma aprēķinātos datus

Autora veiktie aprēķini par uzņēmumu SIA „VIA UNA” bilances vertikālo analīzi laika periodā no 2010. līdz 2014. ļauj secināt, ka bilances aktīvā vislielākie līdzekļi sastāda pamatlīdzekļi un ilgtermiņa ieguldījumi kopā. Šis rādītājs uz 2010. gadu sastādīja 80%, kas saistīts ar uzņēmumam piederošām dārgām medicīniskām iekārtām (laboratorijas iekārtas, funkcionālās diagnostikas iekārtas, ginekoloģijas un stomatoloģijas nodaļu iekārtas).

Pēc 2.3. tabulas autors secina, ka uzņēmums SIA „VIA UNA” neuztur daudz materiālos līdzekļus krājumos, tas izskaidrojams ar to, ka medikamentiem un vakcīnām ir īss derīguma termiņš.

Debitoru parādi no visiem aktīviem uzņēmumā SIA „VIA UNA” sastāda 11% un laika periodā no 2010. līdz 2014. gadam šis rādītājs ir stabils, kas liecina par to ka debitori laicīgi nokārto savas saistības ar uzņēmumu pēc viņu veiktajiem medicīniskajiem pakalpojumiem.

SIA „VIA UNA” uz 2010 gadu naudas postenis sastādīja 6% no visiem aktīviem savukārt uz 2014 gadu sastādīja 17%, kas saistīts ar uzņēmumu ārējo finanšu līdzekļu piesaistīšanu.

Uzņēmuma pašu kapitāls uz 2010. gadu sastādīja 13% no visiem pasīviem, savukārt 2013 gadu pašu kapitāls piedzīvoja spēcīgu recesiju sastādot -4% no visiem pasīviem, kas saistīts ar uzņēmuma zaudējumiem iepriekšējos pārskata periodos un administrācijas izmaksu pieaugumiem. Ņemot vērā šī rādītāja kritumu, 2015. gadā tiks veikta uzņēmums pārvērtēšana.

SIA „VIA UNA” uzkrājumus sāka veidot no 2011. gada, saistībā ar likuma izmaiņām un uz 2014 gadu sastādīja 22% no visiem pasīviem.

Ilgtermiņa kreditori no visiem pasīviem un 2010 gadu uzņēmums SIA „VIA UNA” sastāda 19% no visiem pasīviem, un līdz 2014 gadam šis rādītājs pieauga līdz 38%, kas saistīts saistību palielināšanos uzņēmumam un aizdevuma saņemšanu.

2.4. tabula

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” PZA vertikālā analīze 2010 - 2014⁸²

Rādītāji Gads	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
<i>1. Neto apgrozījums</i>	100%	100%	100%	100%	100%
<i>2. Pādotās produkcijas raž. izmaksas</i>	-102,5%	-97,8%	-99,9%	-102,5%	-139,2%
<i>3. Bruto peļņa vai zaudējumi</i>	-2,5%	2,6%	3,9%	2,9%	10,7%

⁸² Autora veidota, izmantojot 7. pielikuma aprēķinātos datus

<i>Administrācijas izmaksas</i>	-7,9%	-7,8%	-7,6%	-10,6%	-12,9%
<i>Pārējie uzņēm. saimn. darbības ieņēmumi</i>	5,9%	5,4%	5,7%	4,8%	5,8%
<i>Pārējie uzņēm. saimn. darbības izmaksas</i>	-0,1%	-1,8%	-1,5%	-1,9%	-2,2%
<i>Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas</i>	-0,3%	-0,2%	-0,3%	-0,2%	-0,3%
<i>Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem</i>	-6,0%	-1,8%	0,2%	-4,9%	1,0%
<i>Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem</i>	-6,0%	-1,8%	0,2%	-4,9%	1,0%
<i>Pārējie nodokļi</i>	0,9%	0,3%	-0,1%	-0,1%	-0,1%
<i>Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem</i>	-5,1%	-1,5%	0,1%	-4,1%	0,4%

Svarīgākās izmaiņas, kuras var konstatēt uzņēmumā SIA „VIA UNA” peļņas un zaudējumu pārskata vertikālā analizē ir šādas:

1. Palielinājās bruto peļņa no -2,5% uz 10,7%.
2. Palielinājās pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas no -102,5% līdz 139%, kas saistīts ar uzņēmuma izdevumu pieaugumu.
3. Pieauga administrācijas izmaksas no -7,9% līdz 12,9%.
4. Salīdzinoši ar 2010 gadu, peļņas vai zaudējumi pirms pārkārtas posteņiem pieauga no -6% uz 1%.
5. Pārējie nodokļi samazinājās no 0,9% uz -0,1% (no visa neto apgrozījuma) saistībā ar nodokļu izmaiņām likumdošanā.
6. Neto peļņa 2014 gadā salīdzinājuma ar 2010 gadu palielinājās no -5,1% uz 0,4% saistībā ar uzņēmuma SIA „VIA UNA” peļņu.

2.3. Likviditātes koeficientu analīze

2.3. tabula

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” Likviditātes koeficienti 2010 - 2014⁸³

Rādītājs	Formula	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
Kopējā likviditāte	$\frac{\text{apgrozāmie līdzekļi}}{\text{īstermiņa saistības}}$	0.3	0.44	0.45	0.49	0.76
Absolūtā likviditāte	$\frac{\text{nauda} + \text{vērtspapīri}}{\text{īstermiņa saistības}}$	0.09	0.16	0.15	0.2	0.4
Starpseguma likviditāte	$\frac{\text{nauda} + \text{īstermiņa saistības} + \text{d.p.}}{\text{īstermiņa saistības}}$	0.26	0.38	0.39	0.4	0.66

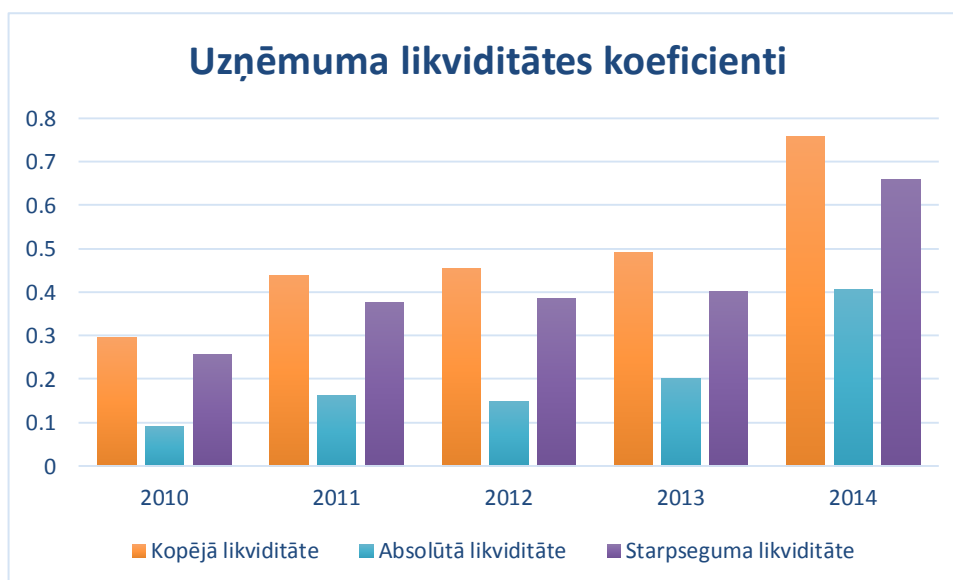
Likviditāte ir uzņēmuma spēja veikt visus maksājumus un norēķinus ar kreditoriem noteiktajā termiņā un noteiktā summā. Likviditāte nosaka uzņēmuma veiksmīgu eksistenci vai tas beigas, jo ilgstoša nespēja nokārtot maksājumus (nelikviditāte) nozīmē uzņēmuma krahu.⁸⁴

Bakalaura darba autors veica aprēķināja un analizēja trīs SIA “VIA UNA” likviditātes rādītājus:

- Kopējo likviditāti
- Absolūto likviditāti
- Starpseguma likviditāti

⁸³ Autora izstrādāts, izmantojot SIA „VIA UNA” gada pārskatus

⁸⁴ Rurāne, M. *Uzņēmuma finanses*. Rīga, Apgāds „Jumava”, 2007., 21. lpp.

2.1. attēls Uzņēmuma SIA „VIA UNA” likviditātes koeficienti 2010 - 2014⁸⁵

Kopējās likviditātes koeficienta vēlamās robežas, pēc dažu autoru domām, ir no 1 līdz 2. Ja šis koeficients ir zemāks par 1, tad uzņēmumā var izveidoties grūtības ar īstermiņa saistību atmaksāšanu un tas norāda uz kritisku finansiālo stāvokli uzņēmumā, kas turpina darboties liela riska apstākļos. Savukārt ja rādītājs ir lielāks par 3, tad tas norāda uz to, ka uzņēmums neizmanto savus līdzekļus efektīvi un uzņēmumā ir pārāk daudz brīvo neizmantoto līdzekļu. Šāda situācija var veidoties gadījumos, ja uzņēmums pārāk daudz kapitāla ir iesaldējis apgrozāmajos līdzekļos vai arī nepietiekami izmantojis īstermiņa kredītus.⁸⁶

Pēc 2.3. tabulā iekļautās kopējās likviditātes formulas, darba autors aprēķināja kopējo likviditāti uzņēmuma SIA “VIA UNA” laika periodā no 2010. līdz 2014. gadam. Pēc veiktajiem aprēķiniem darba autors secina, ka ir ļoti zems, kas liecina par to, ka uzņēmums darbojas liela riska apstākļos un uzņēmumā var izveidoties grūtības ar īstermiņa saistību atmaksāšanu, tomēr šim rādītājam ir pozitīva tendence un 2014. gadā rādītājos pieaug no 0.3 līdz 0.76, kas liecina par uzņēmuma maksāspējas uzlabošanos, kas saistīts ar finanšu piesaistīšanu no ārpuses un jo debitori laicīgi norēķinās ar savām saistībām, tomēr šis rādītājs uzņēmumam SIA „VIA UNA” joprojām atrodas kritiskās robežās.

Absolūtās likviditātes koeficientu aprēķina dalot vislikvīdākos aktīvus (naudas līdzekļus un īstermiņa vērtspapīrus) ar īstermiņa saistībām. Šis koeficients parāda, kādu daļu no īstermiņa saistībām var dzēst ar uzņēmuma rīcībā esošajiem maksāšanas līdzekļiem nekavējoties.

⁸⁵ Autora izstrādāts, izmantojot 2.3. tabulas datus

⁸⁶ **Rurāne, M.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, 2006., 303. lpp.

S. Saksonovas grāmatā „Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes” teikts, ka normālas saimniekošanas apstākļos šis rādītājs svārstās no 0.1 līdz 0.7 robežās.⁸⁷ Bet A. Dūdeles un T. Korsakas grāmatā „Finanšu vadības pamati” teikts, ka absolūtās likviditātes robežas jeb norma ir no 0.03 līdz 0.08.⁸⁸

Pēc 2.3. tabulā izrēķinātajiem uzņēmuma SIA “VIA UNA” absolūtajiem likviditātes koeficientiem par 2010 – 2014 gadu autors secina, ka pētāmajā periodā šim rādītājam ir pozitīva tendence pieaugot no 0.09 līdz 0.4. Lai arī 2010. gadā analizējot pēc S. Saksonovas kritērijiem, rādītājs atrodas zem normas robežas, tomēr turpmākajos gados tas neiziet no normas robežām un svārstās no 0.15 līdz 0.4, kas ir saistīts ar naudas līdzekļu pieaugumu.

Pēdējais no bakalaura darba pētījumiem likviditātes rādītājiem ir starpseguma likviditāte. Šis 2.3. tabulā apskatāmais likviditātes rādītājs līdzīgi kā iepriekšējie rādītāji tika pētīti 2010. – 2014. gada pārskata periodiem. Šajā pētāmajā laika periodā rādītājam ir pozitīva tendence, tomēr neskatoties uz rādītāja augšupeju, rādītājs neatrodas normas robežās, jo debitori laicīgi norēķinās ar savām saistībām un 2014. gadā sasniedzot 0.66, kas lielākoties saistīts ar augstu īstermiņa saistību rādītāju un salīdzinoši zemu naudas rādītāju uzņēmumā.

2.4. Uzņēmuma rentabilitātes koeficienta analīze

2.4. tabula

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” rentabilitātes rādītāji 2010 - 2014⁸⁹

Rādītājs	Formula	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
ROA	$\frac{\text{neto peļņa}}{\text{vid. aktīvi}} * 100$	-12,8%	-4.5%	0,3%	-14.2%	1.6%
ROS	$\frac{\text{neto apgrozījums}}{\text{p. p. t. p.}} * 100$	-5,1%	-1.5%	0,1%	-4.1%	0.4%
ROE	$\frac{\text{neto peļņa}}{\text{pašu kapitāls}} * 100$	-112,3%	-50.7%	3,2%	-366.3%	-66.2%

Uzņēmuma īpašnieki labprātāk ieguldīs līdzekļus uzņēmuma kapitālā, ja būs pārliecināti, ka tas nesīs peļņu, nekā, piemēram, veiks naudas noguldījums bankā. Tā kā peļņa ir svarīgs uzņēmuma līdzekļu avots, uzņēmuma spēja ģenerēt peļņu ir stabilas finansiālas pozīcijas pamats. Tāpēc uzņēmuma rentabilitātes rādītāju novērtēšana ir svarīga kā esošajiem un potenciālajiem investoriem, tā arī kreditoriem.⁹⁰

⁸⁷ Saksonova, S. *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 46. lpp.

⁸⁸ Dūdele, A., Korsaka, T. *Finanšu vadības pamati*. Rīga, Banku augstskola RASA ABC. 78. lpp.

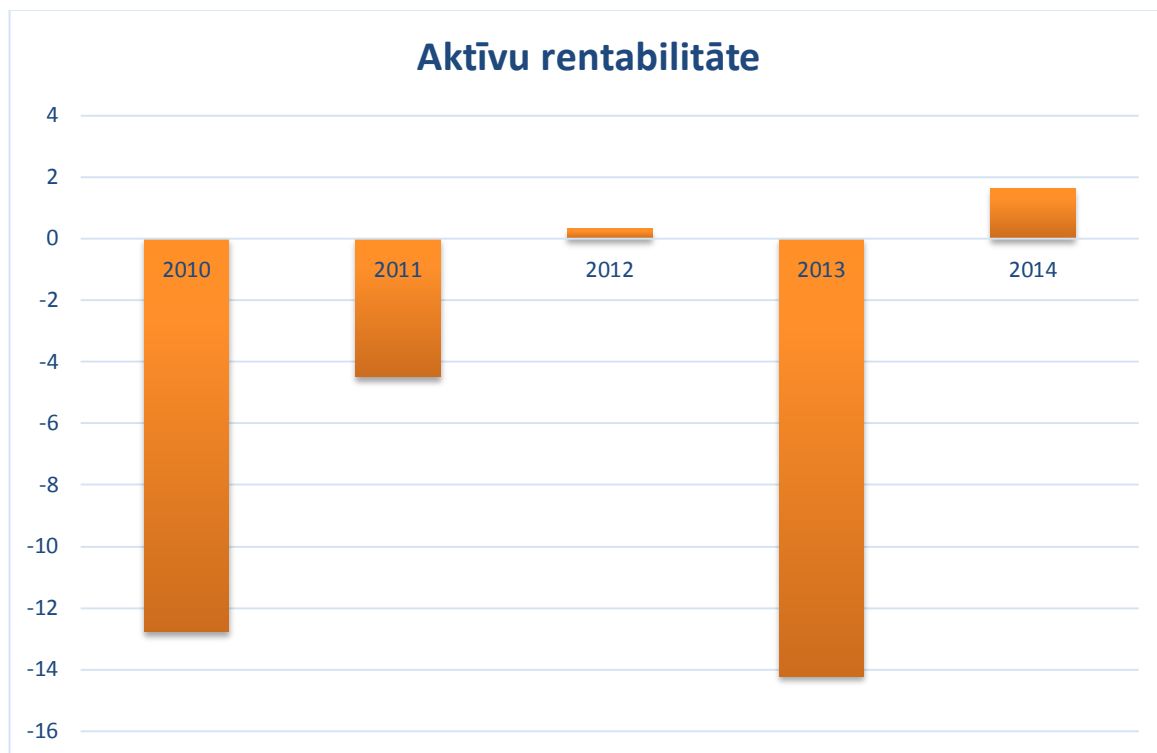
⁸⁹ Autora izstrādāta, izmantojot SIA „VIA UNA” gada pārskatus

⁹⁰ Dūdele, A., Korsaka, T. *Finanšu vadības pamati*. Rīga, Banku augstskola RASA ABC. 81 lpp.

Rentabilitātes rādītāji parāda peļņas un patērēto resursu attiecību. Autors bakalaura darbā aprēķināja trīs SIA „VIA UNA” rentabilitātes rādītājus:

- Aktīvu rentabilitāti (ROA)
- Realizācijas rentabilitāti (ROS)
- Pašu kapitāla rentabilitāti (ROE)

SIA „VIA UNA” rentabilitātes rādītāji tika aprēķināti par laika periodu 2010. – 2014. gadu, un atspoguļoti 2.4. tabulā izmantojot tajā iekļautās formulas.

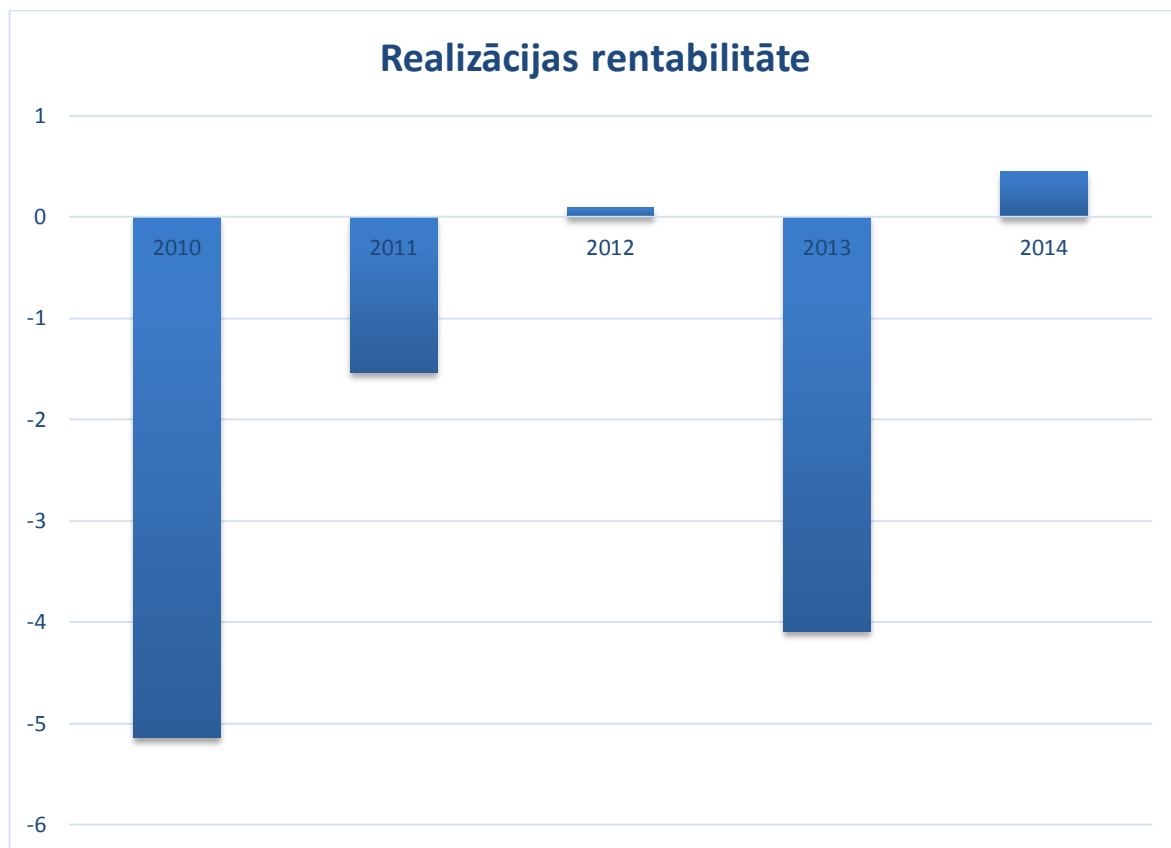

2.2. attēls Uzņēmuma SIA „VIA UNA” aktīvu rentabilitātes rādītājs 2010 – 2014⁹¹

Pēc uzņēmuma SIA “VIA UNA” aktīvu rentabilitātes veiktajiem aprēķiniem autors secina, ka šis rādītājs uzņēmumā ir svārstīgs. Apskatot 2.2. attēlā pieejamos datus var secināt, ka laika periodā no 2010. gada līdz 2012. šim rādītājam bija pozitīva tendence, lai arī 2010. gadā šis rādītājs bija zems (-12.8%), kas saistīts ar uzņēmuma slikto ekonomisko stāvokli, 2012. gadā rādītājs pieauga līdz 0.3 procentiem, kas saistīts ar uzņēmumam saņemto naudas aizdevumu. 2012. gadā uz katra aktīva ieguldītā euro vienība nesa 30 centu peļņu. Tomēr 2013. gadā rādītājs atkal piedzīvoja recesiju sniedzot 14.2 euro lielus zaudējumus uzņēmumam uz katru aktīva ieguldīto euro vienību, kas liecina par nesekmīgu aktīvu ieguldījumu izvietojumu ieņēmumu gūšanā un zināmām problēmām uzņēmumā. Savukārt

⁹¹ Autora izstrādāts, izmantojot 2.4. tabulas datus

2014. gadā ir manāma šī rādītāja augšupeja (sniedzot 1,60 euro peļņu uz katra izvietotā aktīvu euro vienību) un zaudējumi uzņēmumā vairāk netiek fiksēti un uzņēmums 2014. gada pārskata periodu noslēdz ar peļņu.

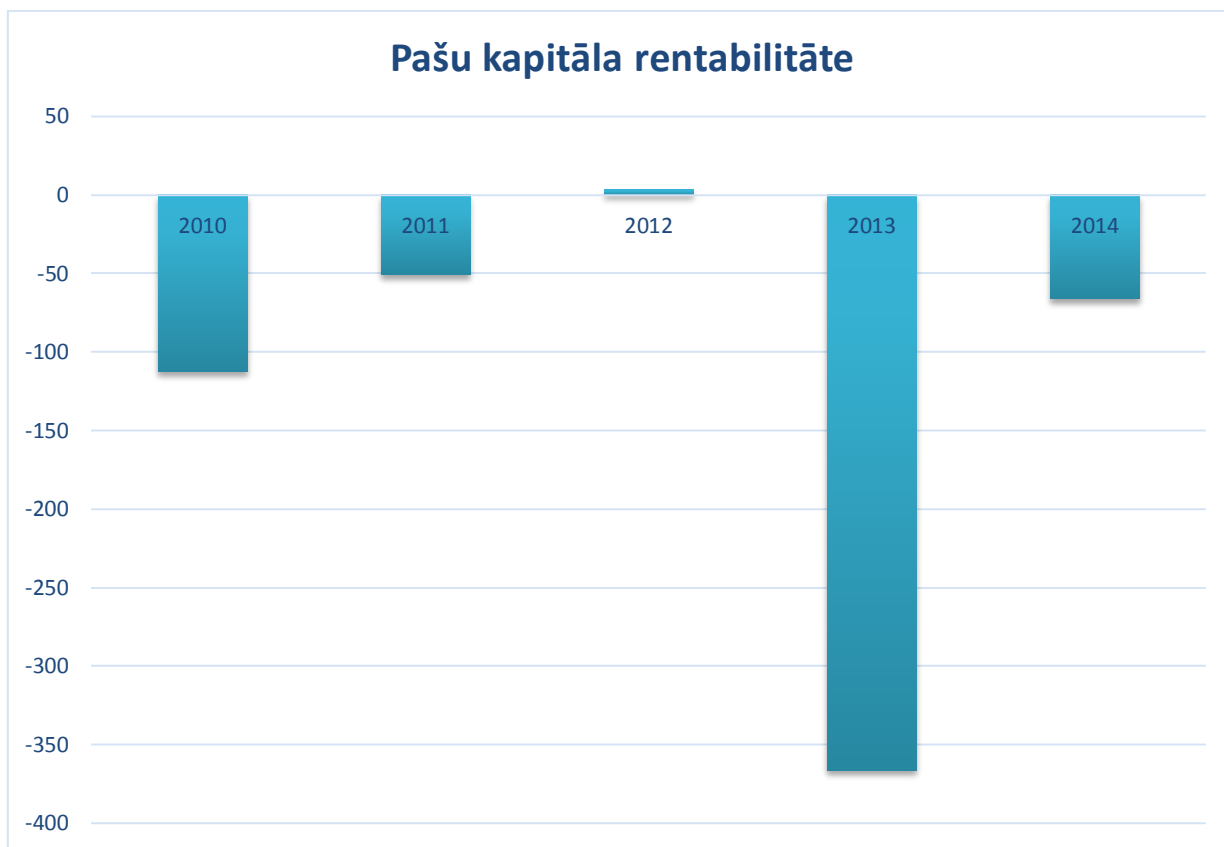
2.3. attēls Uzņēmuma SIA „VIA UNA” realizācijas rentabilitātes rādītājs 2010 – 2014⁹²

Realizācijas rentabilitāte norāda uz ienākuma daļu, kuru uzņēmums var uzskatīt par peļņu no katra euro, kas saņemts no pakalpojumu sniegšanas vai preču pārdošanas.

Pēc veiktajiem aprēķiniem 2.4. tabulā autors secina, ka līdzīgi kā ar aktīvu rentabilitāti, lai arī 2010. gadā ROS rādītājam ir negatīva tendence nesot uzņēmumam 5,1 euro lielus zaudējumus no katra euro vērtības kas saņemts no pakalpojumu sniegšanas vai preču pārdošanas, tomēr laika periodā no 2010. gada līdz 2012. gadam šim rādītājam ir pozitīva tendence, kas saistīts ar uzņēmuma saimnieciskās darbības uzlabošanu. Tomēr 2013. rādītājs piedzīvo lejupslīdi nesot 4,1 euro zaudējumi par katru ieguldīto euro naudas vienību pakalpojumu vai preču tirdzniecībā, kas liecina, ka uzņēmumam jāveic uzlabojumi saimnieciskajā darbībā un 2013. gada pārskata periodu uzņēmums noslēdz ar zaudējumiem. 2014. gadā uzņēmumam SIA “VIA UNA” izdevās paaugstināt realizācijas rentabilitātes

⁹² Autora izstrādāts, izmantojot 2.4. tabulas datus

rādītāju līdz 0.4%, galvenokārt pateicoties ieņēmumu paaugstināšanas no pakalpojumu sniegšanas un pārdotās produkcijas ražošanas izmaksu samazināšanu, kas vērtējams pozitīvi.

2.4. attēls Uzņēmuma SIA „VIA UNA” pašu kapitāla rentabilitātes rādītājs 2010 – 2014⁹³

Pašu kapitāla rentabilitāte no uzņēmuma viedokļa ir pats svarīgākais rentabilitātes rādītājs, jo tas rāda cik daudz peļņas iegūts no katras ieguldītās naudas vienības.

Pēc 2.4. tabulā veiktajiem aprēķiniem autors secina, ka laika periodā no 2010. gada līdz 2012. gada ir šim rādītājam ir pozitīva tendence, tomēr pats rādītājs ir ar negatīvu vērtību, un tikai 2012. gadā kļuva pozitīvs un uzņēmumam uz katra ieguldītā euro pašu kapitālā nesa 3,2 euro lielu peļņu. Savukārt 2013. gadā šis rādītājs piedzīvoja milzīgu recesiju, uzņēmums cieš zaudējumus, kas saistīts ar administrācijas izmaksu pieaugumu un tos sedz ar pārskata gada nesadalīto peļņu, kas ļoti negatīvi ietekmēja pašu kapitāla kopsummu, un uz katra ieguldītā euro naudas vienību pašu kapitālā uzņēmums nesa 366,3 euro lielus zaudējumus, 2014. gadā rādītājs uzlabojas, tomēr saglabā negatīvu vērtību nesot 66,2 euro lielus zaudējumus uz katru ieguldīto euro naudas vienību pašu kapitālā. Pēc uzņēmuma vadības informācijas 2015. gada tikai veikta uzņēmuma pārvērtēšana.

⁹³ Autora izstrādāts, izmantojot 2.4. tabulas datus

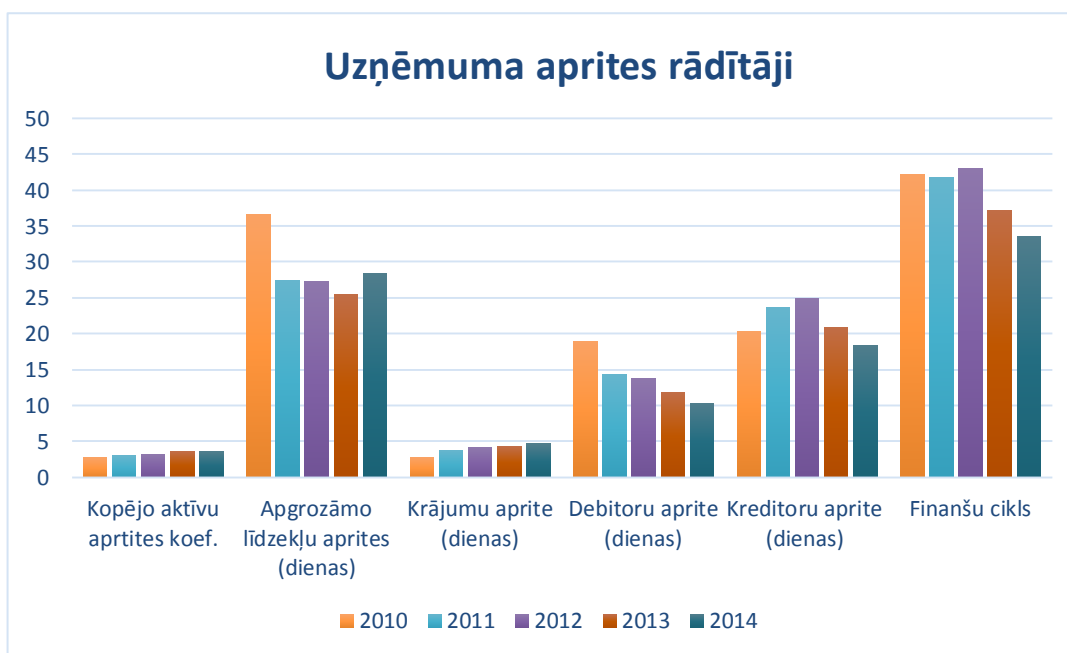
2.5. Uzņēmuma aprites rādītāja analīze

2.5. tabula

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” aprites rādītāji 2010 – 2014⁹⁴

Rādītājs	Formula	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
Kopējo aktīvu aprites koef.	$\frac{\textit{neto apgrozījums}}{\textit{vid. aktīvi}}$	3	3	3	4	4
Apgrozāmo līdzekļu aprites (dienas)	$\frac{\textit{Vid. AL} * 360}{\textit{neto apgrozījums}}$	37	27	27	26	28
Krājumu aprite (dienas)	$\frac{\textit{Vid. krājumi} * 360}{\textit{PPRI}}$	3	4	4	4	5
Debitoru aprite (dienas)	$\frac{\textit{Vid. debitori} * 360}{\textit{neto apgrozījums}}$	19	14	14	12	10
Kreditoru aprite (dienas)	$\frac{\textit{Vid. parādi piegād.} * 360}{\textit{PPRI}}$	20	24	25	21	18
Finanšu cikls	Krājumu aprites ilgums + debitoru aprite ilgums (dienas) + kreditoru aprites ilgums (dienas)	42	42	43	37	34

⁹⁴ Autora izstrādāta, izmantojot SIA „VIA UNA” gada pārskatus

2.5. attēls Uzņēmuma SIA „VIA UNA” uzņēmuma aprites rādītāji 2010 – 2014⁹⁵

Aplūkojot 2.5. tabulu, autors secina:

1. Kopējo aktīvu aprite laika periodā 2010. – 2014. Gads ir palielinājusies no 3 – 4 dienas. Tas liecina, ka aktīvi salīdzinoši pret neto apgrozījumu pieauga.
2. Apgrozāmo līdzekļu apritei ir tieksme samazināties no 37 dienām uz 28 dienām. Tas liecina, ka notiek ātrāka apgrozāmo līdzekļu aprite.
3. Krājumu apritei no 2010. līdz 2014. gadam ir tendence palielināties no 3 līdz 5 dienām. Tas liecina, ka krājumi tiek lēnāk izmantoti.
4. Debitoru aprite uzņēmuma SIA „VIA UNA” samazinās no 19 dienām (2010. gadā) uz 10 dienām (2014. gadā). Tas saistīts ar savlaicīgu debitoru saistību nokārtošanu.
5. Kreditoru aprite samazinājās no 20 dienām (2010. gadā) uz 18 dienām (2014. gadā). Tas nozīmē, ka uzņēmums ātrāk nokārto savas saistības ar kreditoriem.
6. Finanšu cikls uzņēmumā SIA „VIA UNA” no 2010 līdz 2014. gadam samazinājās no 42 dienām uz 34 dienām. Tas saistīts ar to, ka debitori noslēdz savas saistības ātrāk. Arī uzņēmums spēj ātrāk nokārtot savas saistības ar kreditoriem. Tā rezultātā samazinās uzņēmuma finanšu cikla dienu skaits.

⁹⁵ Autora izstrādāts, izmantojot 2.5. tabulas datus

2.6. Naudas plūsmas analīze

Pētot uzņēmuma bilanci, peļņas un zaudējumu aprēķinu, vai citus rādītājus, neveidojas priekšstats par naudas līdzekļu, finanšu kustību un finansiālo stāvokli kopumā, jo peļņas un zaudējumu aprēķins tiek sastādīts pēc uzkrāšanas principa, proti, tajā tiek iekļauti visi ieņēmumi, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav saņemti, tajā var parādīties izmaksas, kuras samaksātas iepriekš, bet tiek norakstītas pašreiz, vai izmaksas, kuras vēl nav, samaksātas. Naudas plūsmas pārskatā tiek uzrādīti reāli uzņēmumā ienākusī un izdotā nauda

2.6. tabula

SIA „VIA UNA” naudas plūsmas pārskats (2010 - 2014)⁹⁶

Rādītāji	2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads
Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	-85651	-25101	2839	-70331	10377
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	-11808	39675	47763	-23850	67996
Naudas plūsma pirms ārkārtas posteņiem	-14621	36952	43147	-27030	66072
Pamatdarbības neto naudas plūsma	-16786	36837	43102	-27030	66072
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	-28645	-13421	-60764	-24535	-25744
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	-7268	-13308	11736	57769	-10672
Pārskata gada neto naudas plūsma	-52699	10108	-5926	6204	29656
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā	85046	32348	42456	36529	42734
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	32348	42456	36529	42733	72390

⁹⁶ Autora izstrādāta, izmantojot SIA „VIA UNA” naudas plūsmas datus

Analizējot 2.6. tabulas datus autors secina, ka uzņēmuma SIA „VIA UNA” pamatdarbības naudas neto naudas plūsma laika perioda 2010 – 2014, ir svārstīga, 2010. un 2013. gadā tā bija negatīva, kas liecina, ka uzņēmums neradīja ieņēmumus no savas saimnieciskās darbības, savukārt 2011., 2012. un 2014. gadu šis rādītājs bija pozitīvs, kas norāda, ka uzņēmums guva ieņēmumus no saimnieciskās darbības.

Pētot uzņēmuma SIA „VIA UNA” ieguldīšanas naudas plūsma visa apskatītā laika posmā no 2010. līdz 2014. gadam tai ir negatīva tendence, kas liecina ka uzņēmums iegulda naudas līdzekļus uzņēmuma attīstībā, iegādājoties jaunas medicīniskās iekārtas veselības aprūpes uzlabošanai, kas vērtējams pozitīvi.

Finansēšanas darbības neto naudas plūsma uzņēmuma SIA „VIA UNA” laika perioda no 2010 līdz 2011. gadam bija negatīva tendence, kas liecina, ka uzņēmums, atmaksājis iepriekš saņemto ārējo finansējumu, savukārt 2012. un 2013. gadā šis rādītājs pieauga un ieguva pozitīvu tendenci, kas norāda uz papildus finansējumu no ārienes, un 2014. gadā piedzīvojot šī rādītāja recesiju.

3. SIA „VIA UNA” FINANŠU RĀDĪTĀJU UZLABOŠANAS IESPĒJAS

3.1. Uzņēmuma SIA „VIA UNA” finanšu rādītāju salīdzināšana ar SIA Medicīnas sabiedrību „ARS”

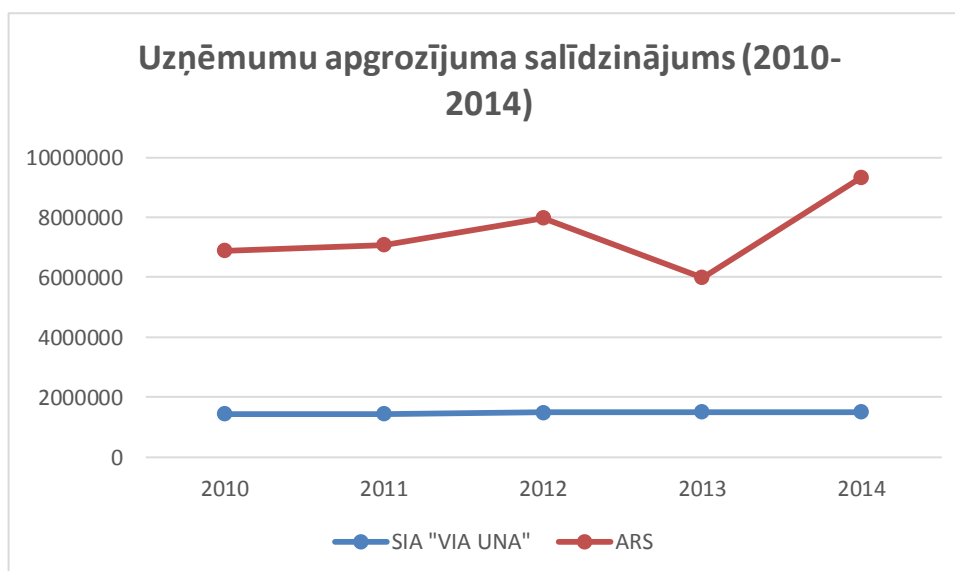
Privātajām medicīnas iestādēm Latvijā ir būtiska loma veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā – tajās šobrīd strādā vairāk nekā 50% veselības aprūpē nodarbināto ārstniecības personu. Tostarp ambulatorajā jomā privāto veselības iestāžu īpatsvars Latvijā pārsniedz 80%.⁹⁷ Pateicoties privātajiem veselības aprūpes uzņēmumiem, Latvijā tiek nodrošināta plašāka veselības apjoma pieejamība – ārstniecība ir pieejama reģionos un vietās, kur valsts to savādāk nespētu nodrošināt.

Autors darbā salīdzina SIA „VIA UNA” un SIA „Medicīnas sabiedrību „ARS”, jo šīs ir vienas no vecākajām privātajām ambulatorajām iestādēm, kas sniedz veselības aprūpes pakalpojumus. SIA „Medicīnas sabiedrību ARS” ir viena no vecākajām privātajām veselības aprūpes iestādēm Latvijā (dibināta 1991.gadā ar pamatkapitālu 904 106 euro, savukārt SIA „VIA UNA” dibināta 1993. gadā ar pamatkapitālu 23 790 euro. Atšķirībā no SIA „VIA UNA”, Medicīnas sabiedrībai „ARS” ir filiāle R. Blaumaņa ielā 11/13, Rīga un diagnostikas klīnika J. Asara ielā 3, Rīgā. Tā kā Medicīnas sabiedrībai „ARS” ir noslēgts līgums ar Nacionālo valsts dienestu, tad šī iestāde nodrošina valsts apmaksāto kvotu pieejamību privātajā sektorā. Uzņēmumā SIA „VIA UNA” uz 2014. gadu strādā 119 darbinieki, savukārt Medicīnas sabiedrībai „ARS” strādājošo skaits uz 2014. gadu bija 429 darbinieki.⁹⁸

Pētot uzņēmumu apgrozījumu laika posmā no 2010. līdz 2014. gadam SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrībā „ARS”, autors secina, ka uzņēmuma „ARS” gada apgrozījums vidēji ir sešas reizes lielāks par SIA „VIA UNA”. Analīzes periodā uzņēmumā SIA „VIA UNA” svārtās robežās no 1433741 EUR (2010) un sasniedzot 1512099 EUR (2013 gadā), savukārt Medicīnas sabiedrībai „ARS” šim rādītājam ir izteikta pieauguma tendence, neskaitot 2013. gada apgrozījuma samazinājumu. Visaugstākais apgrozījuma rādītājs pētāmā perioda laikā Medicīnas sabiedrībā „ARS” bija 2014 gadā, sasniedzot 9 335 199 euro, savukārt SIA „VIA UNA” kopējais gada apgrozījums 2014. gadā sasniedza 1 510 549 euro (3.1. attēls).

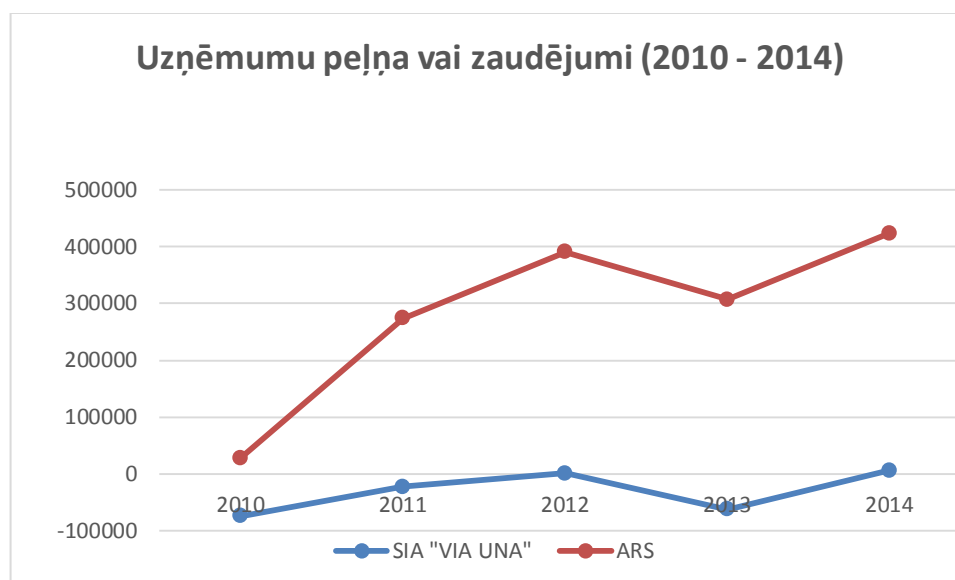
⁹⁷ Veselības aprūpes pārstāvji: Veselības ministrijai ir jāuzlabo sadarbība ar nozares pārstāvjiem (tiešsaiste)[skatīts 28.04.2016.] Pieejams: www.la.lv

⁹⁸ SIA Medicīnas sabiedrība „ARS” (tiešsaiste) [skatīts 07.05.2016] Pieejams: <https://www.lursoft.lv/uznemuma-izzina/?&code=010302188&pscode=YUJXLSOGPIMEABAMSKLKQDSQDALMGU>

3.1. attēls Uzņēmumu SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” kopējais gada apgrozījums (2010 – 2014)⁹⁹

Analizējot uzņēmumu SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” peļņu un zaudējumu par 2010. – 2014. gadu autors secina, ka Medicīnas sabiedrībai „ARS” katru gadu noslēdz ar peļņu un šis rādītājs ar katru gadu pieaug (izņemot 2013 gadā piedzīvotu rādītāja recesiju), kas liecina par uzņēmuma darbības efektivitātes pieaugumu, 2014 gadā sasniedzot 423668 EUR peļņu. SIA „VIA UNA” ar peļņu noslēdz tikai 2012. un 2014. gadu, kas 2014. gadā sasniedza 6727 EUR peļņu, kas liecina par neefektīvu uzņēmuma darbību (3.2. attēls).

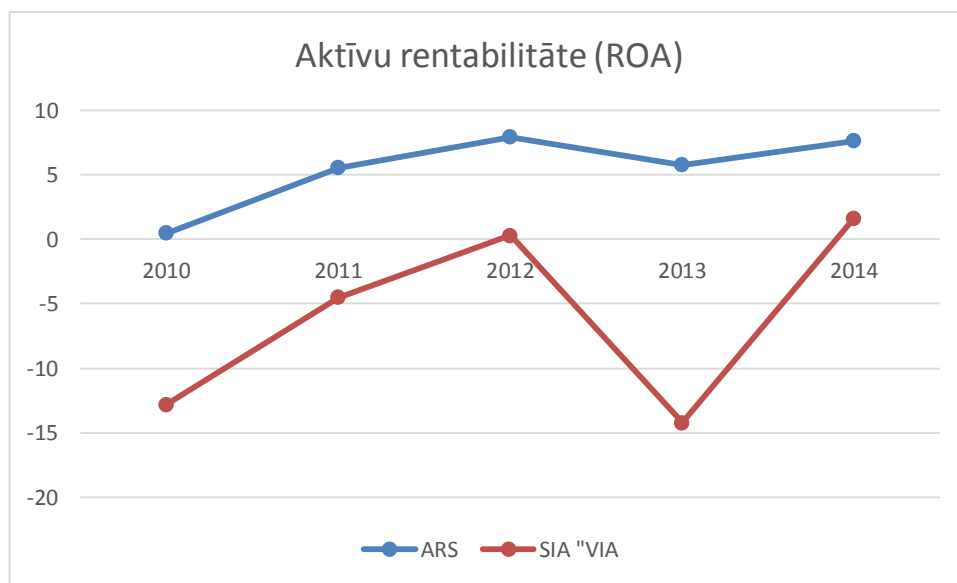

3.2. attēls Uzņēmumu SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” peļņa un zaudējumi (2010 – 2014)¹⁰⁰

⁹⁹ Autora izstrādāts, izmantojot SIA „VIA UNA” un SIA Medicīnas sabiedrības „ARS” gada pārskatus

¹⁰⁰ Turpat

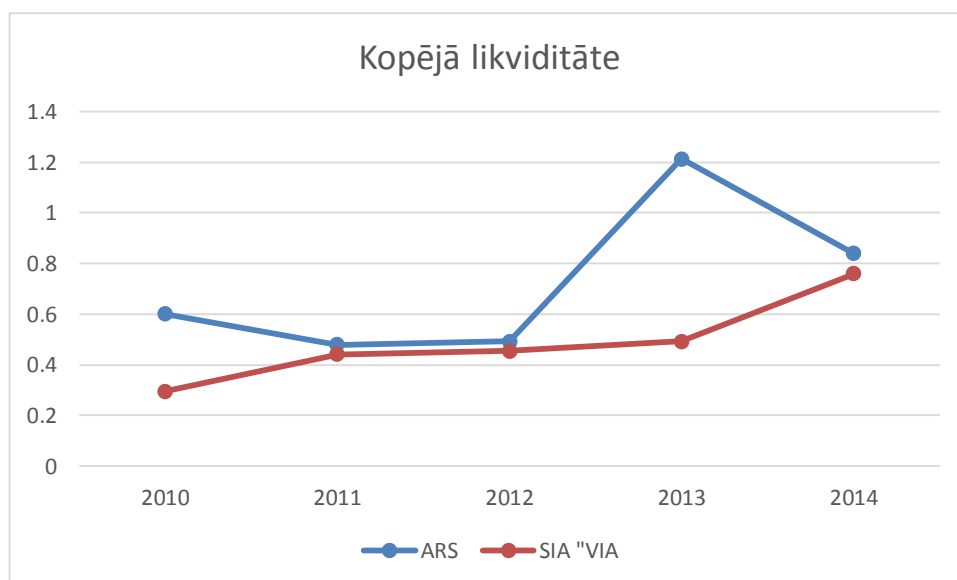
Salīdzinot aktīvu rentabilitāti abos uzņēmumos, autors secina, ka Medicīnas sabiedrība „ARS” efektīvi izmanto savus aktīvus peļņas radīšanai, rādītājs pētāmā perioda laikā no 2010. gada līdz 2014. gadam pieaug (2013. gadā piedzīvojot mazu kritumu), un 2014. gadā pieaugot līdz 7,6, kas nozīmē, ka katra aktīva ieguldītā euro naudas vienība uzņēmumam nes 7,6 euro lielu peļņu. Savukārt SIA „VIA UNA” šis rādītājs pozitīvu vērtību sasniedzot 2012. un 2014. gadā nesot uzņēmumam 1,6 euro peļņu uz katru ieguldītā aktīva euro naudas vienību. (3.3. attēls)

3.3. attēls Uzņēmumu SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” aktīvu rentabilitāte (2010 – 2014)¹⁰¹

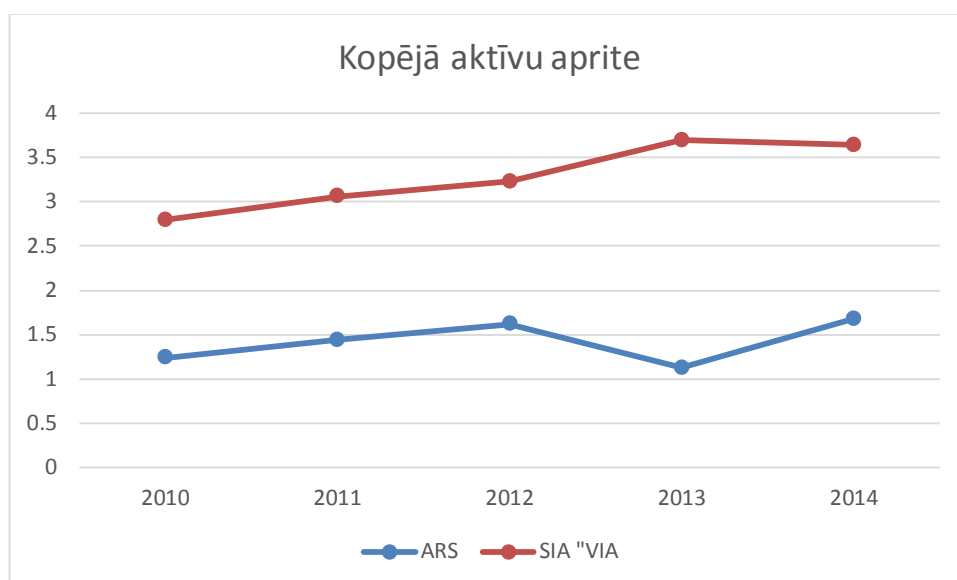
Salīdzinot kopējās likviditātes rādītājus uzņēmumu SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” laika periodā no 2010. līdz 2014. gadam, abos uzņēmumos ir zemāk par normu, kas nozīmē, ka abi šie uzņēmumiem var trūkt apgrozāmo līdzekļu (naudas) īstermiņa saistību segšanai, un ka abi uzņēmumi darbojas liela riska apstākļos. 2013. gadā Medicīnas sabiedrībai „ARS” izdevās samazināt īstermiņa saistības, un kopējās likviditātes rādītājs stabilizējās sasniedzot 1,21 robežu, tomēr 2014. gadā šis rādītājs atkal samazinājās pazeminoties līdz 0.8. Savukārt neskatoties uz to ka uzņēmumam SIA „VIA UNA” šis rādītājs ir zemāks par normas robežām, šis rādītājs analīzes laika periodā no 2010. – 2014. gadam saglabā pozitīvu tendenci palielinoties no 0.3 līdz 0.76 (3.4. attēls).

¹⁰¹ Autora izstrādāts, izmantojot SIA „VIA UNA” un SIA Medicīnas sabiedrības „ARS” gada pārskatus

3.4. attēls Uzņēmumu SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” kopējā likviditāte (2010 – 2014)¹⁰²

Izvērtējot kopējās aprites rādītāju uzņēmumos SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” autors secina, ka uzņēmumā SIA „VIA UNA” dotais rādītājs analīzes periodā vidēji ir 2 reizes augstāks nekā Medicīnas sabiedrībai „ARS”. Tas nozīmē, ka SIA „VIA UNA” aktīvu aprites cikls ir lielāks nekā Medicīnas sabiedrībai „ARS”, un 2014. gadā uzņēmuma notiek 4 pilnas aktīvu aprites (3.5. attēls).

3.5. attēls Uzņēmumu SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” kopējā aktīvu aprīte (2010 – 2014)¹⁰³

¹⁰² Autora izstrādāts, izmantojot SIA „VIA UNA” un SIA Medicīnas sabiedrības „ARS” gada pārskatus

¹⁰³ Turpat

Uzņēmuma SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” pakalpojumu cenu salīdzinājums¹⁰⁴

	SIA „VIA UNA”	Medicīnas sabiedrības „ARS”
Pediātrs	26.00	26.00
Kardiologs	30.00	32.00
Gastroenterologs	30.00	43.00
Neirologs	30.00	32.00
Ginekologs	30.00	40.00
Endokrinologs	30.00	36.00
Oftalmologs	30.00	40.00
Ķirurgs	30.00	29.00
LOR	25.00	29.00

Autora veidota tabula. Avots: SIA „VIA UNA” un SIA „MS ARS” mājaslapas

Salīdzinot ārstu speciālistu konsultācijas abos uzņēmumos var secināt, ka SIA „VIA UNA” pakalpojumu cenas caurmērā ir zemākas nekā Medicīnas sabiedrībai „ARS”.

Kopumā salīdzinot SIA „VIA UNA” un Medicīnas sabiedrības „ARS” uzņēmējdarbību, autors secina, ka Medicīnas sabiedrības „ARS” veic veiksmīgāku uzņēmējdarbību. Medicīnas sabiedrības „ARS” salīdzinoši ar SIA „VIA UNA” ir ievērojami lielāks gada apgrozījums, kas saistīts ar lielāku klientūru, lielāku līdzekļu piesaisti, lielāku pakalpojumu klāstu, noslēgtu līgumu ar NVD, kas garantē valsts apmaksātos pakalpojumus.

¹⁰⁴ Autora izstrādāta, izmantojot SIA „VIA UNA” un SIA Medicīnas sabiedrības „ARS” mājaslapu cenrāžus

3.2. Iespējamie risinājumi uzņēmuma SIA „VIA UNA” peļņas apjoma uzlabošanai

Orientējot savu darbību uz maksimālu patērētāju vajadzību apmierināšanu un izmantojot savā rīcībā esošās iespējas, uzņēmums orientējas uz maksimālu peļņas iegūšanu.

Uzņēmuma darbības galvenais mērķis ir palielināt ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem. Ražošanu gan apjoma, gan sortimenta ziņā organizē tā, lai iegūtu iespējami lielāku peļņu vai iespējami augstu rentabilitāti.¹⁰⁵

Mūsdienās liela nozīme ir reklāmas kampaņai. Reklāmas pamatā ir informācijas sniegšana un pārliecināšana. Uzņēmumā vajadzētu veikt dažādas reklāmas kampaņas, kā piemēram, laikrakstos, interneta portālos, televīzijā, žurnālos, radio, lai veicinātu cilvēku ieinteresētību par piedāvātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem un veicinātu finansiālās situācijas uzlabošanu uzņēmumā.

Lai piesaistītu jaunus klientus uzņēmumā un uz ilgāku laiku, varētu izskatīt patstāvīgo klientu atlaižu kartes piešķiršanu. Arī šis veids palielinātu apgrozījumu, piesaistītu vairāk klientu, jo ikviens ir ieinteresēts saņemt kādu pakalpojumu lētāk.

Salīdzinoši zemo cenu dēļ Latvijas zobārstniecības un dažādas veselības procedūras iecienījuši arī ārvalstu iedzīvotāji, tādēļ Latvijā ir ievērojams medicīnas eksporta potenciāls. Rietumu pacientus Latvijā interesē cenas un kvalitātes kombinācija, taču austrumu pacientiem daudzas medicīnas tehnoloģijas nav pieejamas. Uzņēmumam būtu ieteicams paplašināt ārzemju klientu loku, izstrādājot reklāmas kampaņas mērķētas uz ārzemju klientiem.

Uzņēmumam ieteicams noslēgt līgumu ar Valsts nacionālo dienestu, lai varētu sniegt valsts apmaksātus pakalpojumus, kas nestu papildus līdzekļus uzņēmumam.

¹⁰⁵ Rurāne, M. *Uzņēmuma finanses*. Rīga, Apgāds „Jumava”, 2007., 11. lpp.

SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

Bakalaura darbā veicot uzņēmuma finanšu analīzi, autors nonāca pie šādiem secinājumiem:

1. Uzņēmumā sastādītā finanšu pārskatu kvalitātes ir atkarīgs finanšu analīzes rezultāts. Lai precīzāk vērtētu finansiālo situāciju uzņēmumā un pieņemtu optimālus lēmumus, ir nepieciešams veikt vispusīgu finanšu analīzi
2. Analīzes periodā uzņēmumā debitora parādi samazinājās, kas liecina par to, ka debitori laicīgi nokārto savas saistības.
3. Naudai uzņēmumā pētāmā perioda laikā no 2010. līdz 2014. ir pozitīva tendence un 2014 strauji pieaugot šim rādītājam, jo debitori nokārtojas savas saistības un uzņēmums veica naudas aizņēmumu, lai palielinātu naudas līdzekļus, līdz ar to sekoja arī apgrozāmo līdzekļu pieaugumu.
4. Uzņēmumā SIA „VIA UNA” nemateriālie ieguldījumi no 2010 līdz 2013 samazinājās, tomēr 2014 gadā pieauga, kas saistīts ar beigušos licenču un programmatūru atjaunošanu un iegādi.
5. Rezervju postenis uzņēmumā SIA „VIA UNA” kopš 2011. Tika slēgts, kas saistīts ar uzņēmuma zaudējumiem 2010. gadā, un turpmākajos pārskata periodos uzņēmums neieviesa rezerves.
6. Laika posmā no 2010 līdz 2014. gadam īstermiņa saistības uzņēmumā samazinājās par 49%, kas saistīts ar medicīnisko materiālu iegādi, lai nodrošinātu saimniecisko darbību, savukārt ilgtermiņa saistības pieauga par 65% 2014. gadā salīdzinot ar 2010 gadu, kas saistīts ar uzņēmuma ārējo finanšu piesaistīšanu.
7. Neto apgrozījums uzņēma ar katru gadu pieaug un uz 2014 gadu salīdzinājumā ar 2010 gadu ir pieaudzis par 5.4%. Savukārt uzņēmuma gada peļņa rādītājs salīdzinājumā ar bāzes gadu samazinās un uz 2014 gadu salīdzinājumā pret bāzes gadu sasniedz 109% samazinājumu, saistīts ar administrācijas izmaksu pieaugumu.
8. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas, uzņēmumam šis rādītājs laika periodā no 2010 līdz 2014. gadam samazinās, kas ir saistīts ar uzņēmuma līdzekļu ieguldīšanu remontdarbos.
9. Apdrošināšanas kompānijām no 2010 gada tiek piešķirtas uz pakalpojumiem atlaides no 7% līdz 10%%, kā rezultātā laika periodā no 2010 līdz 2014. gadam uzņēmumam SIA „VIA UNA” sastādīja virs 200 000 euro lielus zaudējumus.

10. Uzņēmumam bilances aktīvā vislielākie līdzekļa ieguldījumi ir pamatlīdzekļos un ilgtermiņa ieguldījumos kopā. Šis rādītājs uz 2010. gadu sastādīja 80%, kas saistīts ar uzņēmumam piederošām dārgām medicīniskām iekārtām (laboratorijas iekārtas, funkcionālās diagnostikas iekārtas, ginekoloģijas un stomatoloģijas nodaļu iekārtas).
11. Uzņēmums SIA „VIA UNA” neuztur daudz materiālos līdzekļus krājumos, tas izskaidrojams ar to, ka medikamentiem un vakcīnām ir īss derīguma termiņš.
12. Debitoru parādi no visiem aktīviem uzņēmumā sastāda 11% un laika periodā no 2010. līdz 2014. gadam šis rādītājs ir stabils, kas liecina par to ka debitori laicīgi nokārto savas saistības ar uzņēmumu pēc uzņēmumā veiktajiem medicīniskajiem pakalpojumiem.
13. Uzņēmumā uz 2010 gadu naudas postenis sastādīja 6% no visiem aktīviem savukārt uz 2014 gadu sastādīja 17%, kas saistīts ar uzņēmumu ārējo finanšu līdzekļu piesaistīšanu.
14. Uzņēmuma pašu kapitāls uz 2010. gadu sastādīja 13% no visiem pasīviem, savukārt 2013 gadu pašu kapitāls piedzīvoja spēcīgu recesiju sastādot -4% no visiem pasīviem, kas saistīts ar uzņēmuma zaudējumiem iepriekšējos pārskata periodos un administrācijas izmaksu pieaugumiem. Ņemot vērā šī rādītāja kritumu, 2015. gadā veikta uzņēmuma pārvērtēšana.
15. SIA „VIA UNA” uzkrājumus sāka veidot no 2011. gada, saistībā ar likuma izmaiņām un uz 2014 gadu sastādīja 22% no visiem pasīviem.
16. Ilgtermiņa kreditori no visiem pasīviem un 2010 gadu uzņēmums SIA „VIA UNA” sastāda 19% no visiem pasīviem, un līdz 2014 gadam šis rādītājs pieauga līdz 38%, kas saistīts saistību palielināšanos uzņēmumam un aizdevuma saņemšanu.
17. Kopējās likviditātes koeficients uzņēmuma SIA “VIA UNA” laika periodā no 2010. līdz 2014. gadam ir ļoti zems, kas liecina par to, ka uzņēmums darbojas liela riska apstākļos un uzņēmumā var izveidoties grūtības ar īstermiņa saistību atmaksāšanu, tomēr šim rādītājam ir pozitīva tendences un 2014. gadā rādītājs pieaug no 0.3 līdz 0.76, kas liecina par uzņēmuma maksāspējas uzlabošanos, kas saistīts ar finanšu piesaistīšanu no ārpusē un debitoru laicīgu norēķināšanos ar savām saistībām.
18. Uzņēmuma aktīvu rentabilitāte uzņēmumā ir svārstīga – 2010. gadā 12,8 % un 2012. gadā 0,3%. 2012. un 2014. gadā uzņēmums saņēma aizdevumu, kā rezultātā aktīvu rentabilitāte uzlabojās

19. Debitoru aprite uzņēmuma SIA „VIA UNA” samazinās no 19 dienām (2010. gadā) uz 10 dienām (2014. gadā). Tas saistīts ar savlaicīgu debitoru saistību nokārtošanu.
20. Kreditoru aprite uzņēmumā samazinājās no 20 dienām (2010. gadā) uz 18 dienām (2014. gadā). Tas nozīmē, ka uzņēmums ātrāk nokārto savas saistības ar kreditoriem.
21. Finanšu cikls uzņēmumā SIA „VIA UNA” no 2010 līdz 2014 gadam samazinājās no 42 dienām uz 34 dienām. Tas saistīts ar to, ka debitori noslēdz savas saistības ātrāk. Arī uzņēmums spēj ātrāk nokārtot savas saistības ar kreditoriem. Tā rezultātā samazinās uzņēmuma finanšu cikla dienu skaits.
22. SIA „VIA UNA” ieguldīšanas naudas plūsma visa apskatītā laika posmā no 2010. līdz 2014. gadam tai ir negatīva tendence, kas liecina ka uzņēmums iegulda naudas līdzekļus uzņēmuma attīstībā, iegādājoties jaunas medicīniskās iekārtas veselības aprūpes uzlabošanai, kas vērtējams pozitīvi.
23. Medicīnas sabiedrībai „ARS” katru gadu noslēdz ar peļņu un šis rādītājs ar katru gadu pieaug (izņemot 2013 gadā piedzīvotu rādītāja recesiju), kas liecina par uzņēmuma darbības efektivitātes pieaugumu, 2014 gadā sasniedzot 423668 EUR peļņu. SIA „VIA UNA” ar peļņu noslēdz tikai 2012. un 2014. gadu, kas 2014. gadā sasniedza 6727 EUR peļņu, kas liecina par neefektīvu uzņēmuma darbību
24. SIA „VIA UNA” pakalpojumu cenas caurmērā ir zemākas nekā Medicīnas sabiedrībai „ARS”.
25. Medicīnas sabiedrības „ARS” salīdzinoši ar SIA „VIA UNA” ir ievērojami lielāks gada apgrozījums (Medicīnas sabiedrības „ARS” 2014 gadā – 9 335 199, SIA „VIA UNA” 2014 gadā – 1 510 549), kas saistīts ar lielāku klientūru, lielāku līdzekļu piesaisti, lielāku pakalpojumu klāstu, noslēgtu līgumu ar NVD, kas garantē valsts apmaksātos pakalpojumus.
26. Uzņēmumā netiek veikta reklāmas kampaņa, kas varētu piesaistīt jaunus klientus, tādējādi palielinot uzņēmuma neto apgrozījumu.

Pamatojoties uz secinājumiem tiek izvirzīti šādi priekšlikumi uzņēmumam SIA „VIA UNA”:

1. Mērķtiecīgi veikt pasākumus, kas regulāri aktualizētu un papildinātu informāciju par pakalpojumiem uzņēmuma mājaslapā, kā piemēram, foruma attīstīšana uzņēmuma SIA „VIA UNA” mājaslapā, dažādu semināru rīkošana par veselības aprūpes aktuālām tēmām.
2. Organizēt reklāmas pasākumus, lai piesaistītu klientus un mazinātu informācijas trūkumu, kā piemēram, lapas izveidošana Facebook portālā.
3. Noslēgt līgumu ar Valsts nacionālo dienestu, lai iespēju robežās saņemtu valsts finansējumu vai pakalpojumu pasūtījumu.
4. Piesaistīt ārzemju klientus, iesaistīties medicīnas tūrisma programmā. Mājas lapā izveidot sadaļu „Ārzemniekiem”, kur būtu visa nepieciešamā informācija uzziņai par medicīnas pakalpojumiem, vīzu noformēšanu, viesnīcām u.c.
5. Samazināt apdrošināšanas kompānijām atlaižu procentus uz pakalpojumiem, lai palielinātu uzņēmuma peļņu.
6. Izstrādāt uzņēmumam SIA „VIA UNA” piemērotāku cenu politiku, kas nodrošinātu efektīvāku peļņu uzņēmumam par pakalpojumu sniegšanu (piemēram, paaugstināt gastroenterologa vīzītes izcenojumu, kas būtu tuvāks konkurenta pakalpojumu cenrādim).
7. Izmainīt uzņēmuma iekšējo politiku, jo pašlaik uzņēmums nav mērķēts uz „pūli”, bet vairāk uz noteiktu cilvēku grupu (apdrošināšanas kompānijām un jūrniekiem).
8. Veikt personāla apmācību, kā kvalitatīvi apkalpot un noturēto esošos klientus, kā arī piesaistīt jaunu klientūru.

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI

1. MK noteikumi Nr. 1529. *Veselības aprūpes organizēšana un finansēšanas kārtība*. Latvijas Vēstnesis, Nr.253, 30.12.2013.
2. LR likums *Par grāmatvedību*. LR AP un Valdības ziņotājs, Nr.44, 12.11.1992 (ar turpmākiem grozījumiem)
3. LR likums *Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums*. LR AP, Latvijas Vēstnesis, Nr.222, 12.11.2015.
4. Latvijas Grāmatvedības standarts Nr.2 *Naudas plūsmas pārskats*. Grāmatvedības Padome, Latvijas Vēstnesis, 12.02.2004.
5. **Autoru kolektīvs**. *Ekonomikas un finanšu vārdnīca*. Rīga. Apgāds Norden AB, 2003., 513 lpp.
6. **Бочаров В.В.** *Финансовый анализ. Краткий курс*. 2-е издание. СПб: Питер, 2009, 240 с.
7. **Dūdele, A., Korsaka, T.** *Finansu vadības pamati*. Rīga, Banku Augstskola, 2001., 99 lpp.
8. **Elliott B., Elliott J.** *Financial accounting, reporting and analysis*. International edition 2 nd edition. Harlow: Prentice-Hall, 2006, 696 p.
9. **Jones, M.** *Financial Accounting*. Chichester, England; Hoboken, NJ: Wiley, 2006., p.478.
10. **Karaškēvica, J.** *Latvijas veselības aprūpes sistēma: organizācija, reforma un mana līdzdalība*. Rīga, SIA Medicīnas apgāds, 2010., 321 lpp.
11. **Kālis, I.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Latvijas Universitāte, 2004. 189 lpp.
12. **Krogzeme, H.** *Finanses un nodokļi: mācību grāmata*. Rīga, RTU izdevniecība, 2010. 568 lpp.
13. **Ковалёв В.В.** *Финансовый анализ: методы и процедуры*. Москва "Финансы и статистика", 2002., 554 стр.
14. **Новопашина Е.А.** *Практика оценки финансового состояния хозяйствующего субъекта с учётом мирового опыта. Учебное пособие* - Электронная библиотека. 2008. 56 стр. Pieejams: [http: www.unilib.org/index.php](http://www.unilib.org/index.php)
15. **Rurāne, M.** *Uzņēmuma finanses*. Rīga, Apgāds „Jumava”, 2007., 265 lpp.
16. **Rurāne, M.** *Finanšu menedžments*. Rīga, Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola, 2006., 384 lpp.
17. **Saksonova, S.** *Uzņēmuma finanšu vadības praktiskās metodes*. Rīga, SIA „Merkūrijs LAT”, 2006., 225 lpp.

18. **Subatnieks, K.** *Naudas plūsmas izmantošana uzņēmuma finanšu analīzē*: Promocijas darbs. LU Ekonomikas un Vadības fakultāte, Rīga, Latvijas Universitāte, 2007., 192 lpp.
19. **Zariņa, V., Strēle, I.** *Finanšu plānošana uzņēmumā*. Rīga, Lietišķās informācijas dienests, 2009., 105 lpp.
20. **Zaharčenko, A.** *A/S „Rīgas Juvelierizstrādājumu rūpnīca” finanšu analīze un konkurētspējas paaugstināšanas iespējas*: Bakalaura darbs. LU Ekonomikas un vadības fakultāte. Rīga, Latvijas Universitāte, 2012., 97 lpp.
21. Eiropas Komisijas Zaļā grāmata par Eiropas veselības jomas personālu COM (2008) 725 (3.lpp) [skatīts 01.05.2016.], Pieejams – www.ec.europa.eu
22. Veselības aprūpes nozares budžets % no IKP. [skatīts 01.05.2016] Pieejams: http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/Ministrija/vm_gpp_2014_majaslapai.pdf
23. SIA „VIA-UNA” mājaslapa [skatīts 20.03.2016], pieejams: www.via-una.lv/lv/poliklinika-41835
24. SIA „VIA-UNA” 2010. gada pārskats [skatīts 04.04.2016.], pieejams: www.lursoft.lv
25. SIA „VIA-UNA” 2011. gada pārskats [skatīts 04.04.2016.], pieejams: www.lursoft.lv
26. SIA „VIA-UNA” 2012. gada pārskats [skatīts 07.04.2016.], pieejams: www.lursoft.lv
27. SIA „VIA-UNA” 2013. gada pārskats [skatīts 07.04.2016.] pieejams: www.lursoft.lv
28. SIA „VIA-UNA” 2014. gada pārskats [skatīts 08.04.2016.] pieejams: www.lursoft.lv
29. SIA „VIA-UNA” Poliklīnikas ārsta apmeklējumi un mājas vizīšu atskaite. Nepublicētie dati.
30. Ministru prezidenta M. Kučinska vadītā MK iecerētā darbība veselības jomā. [skatīts 10.04.2016.] Pieejams: www.vm.gov.lv/lv/nozare/valdibas_deklaracija1/
31. Veselības aprūpes pārstāvji: Veselības ministrijai ir jāuzlabo sadarbība ar nozares pārstāvjiem (tiešsaiste) [skatīts 28.04.2016.] pieejams: www.la.lv
32. SIA Medicīnas sabiedrība „ARS” (tiešsaiste) [skatīts 07.05.2016] Pieejams: <https://www.lursoft.lv>

PIELIKUMI

Uzņēmuma „VIA UNA” bilance (2010. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
3.Citi nemateriālie ieguldījumi	21	2888	3274
I. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	50	2888	3274
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	60	57875	58462
3.Iekārtas un mašīnas	70	315380	351674
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	80	32864	38511
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	100	406119	448647
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	200	409007	451921
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	210	13482	9624
I. KRĀJUMI KOPĀ	270	13482	9624
1.Pircēju un pasūtītāju parādi	280	54914	89164
4.Citi debitori	310	3061	3053
7.Nākamo periodu izmaksas	340	529	802
III. DEBITORI KOPĀ	350	58504	93020
V. NAUDA (KOPĀ)	400	32348	85046
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	410	104333	187691
AKTĪVA BILANCE	420	513341	639612
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	430	23790	23790
3.Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	450	31946	31946
d) pārējās rezerves.	490	83612	30855
4. REZERVES KOPĀ	500	83612	30855
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	520	-73700	52757
1. PAŠU KAPITĀLS (KOPSUMMA)	530	65648	139349
4.Citi aizņēmumi	601	0	3234
9.Parādi asociētām (saistītajām) sabiedrībām	620	79833	87542
15.Atliktā nodokļa saistības	634	15370	27901
I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	640	95203	118677
4.Citi aizņēmumi	671	3234	4624
5.No pircējiem saņemtie avansi	680	41915	55151
6.Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	690	87704	78372
9.Parādi asociētām (saistītajām) sabiedrībām	720	49796	49357
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	730	35694	40015
11.Pārējie kreditori	740	39984	48480
15.Uzkrātās saistības	771	94161	105587
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	780	352489	381586
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	790	447692	500263
PASĪVA BILANCE	800	513341	639612
Strādājošo skaits	990	125	128

Datu apstrādes pakalpojuma cena: 0.99 EUR

Uzņēmuma „VIA UNA” bilance (2011. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
3.Citi nemateriālie ieguldījumi	21	2830	2888
I. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	50	2830	2888
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	60	57289	57875
3.Iekārtas un mašīnas	70	263857	315380
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	80	30859	32864
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	100	352006	406119
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	200	354836	409007
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	210	15972	13482
5.Avansa maksājumi par precēm	250	356	0
I. KRĀJUMI KOPĀ	270	16327	13482
1.Pircēju un pasūtītāju parādi	280	52016	54914
4.Citi debitori	310	2787	3061
7.Nākamo periodu izmaksas	340	1326	529
III. DEBITORI KOPĀ	350	56129	58504
V. NAUDA (KOPĀ)	400	42456	32348
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	410	114913	104333
AKTĪVA BILANCE	420	469748	513341
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	430	23790	23790
3.Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	450	31946	31946
d) pārējās rezerves.	490	9912	83612
4. REZERVES KOPĀ	500	9912	83612
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	520	-22100	-73700
1. PAŠU KAPITĀLS (KOPSUMMA)	530	43548	65648
3.Citi uzkrājumi	560	87233	92881
2. UZKRĀJUMI (KOPSUMMA)	570	87233	92881
9.Parādi asociētām (saistītajām) sabiedrībām	620	66240	79833
15.Atliktā nodokļa saistības	634	11707	15370
I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	640	77948	95203
4.Citi aizņēmumi	671	0	3234
5.No pircējiem saņemtie avansi	680	30212	41915
6.Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	690	96805	87704
9.Parādi asociētajām (saistītajām) sabiedrībām	720	49442	49796
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	730	39028	35694
11.Pārējie kreditori	740	43045	39984
15.Uzkrātās saistības	771	2487	1281
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	780	261019	259609
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	790	338966	354812
PASĪVA BILANCE	800	469748	513341
Strādājošo skaits	990	125	125

Datu apstrādes pakalpojuma cena: 0.99 EUR

Uzņēmuma „VIA UNA” bilance (2012. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
3.Citi nemateriālie ieguldījumi	21	2009	2830
I. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	50	2009	2830
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	60	56704	57289
3.Iekārtas un mašīnas	70	256658	263857
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	80	24890	30859
6.Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	91	8793	0
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	100	347046	352006
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	200	349055	354836
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	210	16958	15972
5.Avansa maksājumi par precēm	250	0	356
I. KRĀJUMI KOPĀ	270	16958	16327
1.Pircēju un pasūtītāju parādi	280	54081	52016
4.Citi debitori	310	3184	2787
7.Nākamo periodu izmaksas	340	701	1326
III. DEBITORI KOPĀ	350	57966	56129
V. NAUDA (KOPĀ)	400	36529	42456
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	410	111454	114913
AKTĪVA BILANCE	420	460508	469748
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	430	23790	23790
3.Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	450	31946	31946
d) pārējās rezerves.	490	0	9912
4. REZERVES KOPĀ	500	0	9912
5.Nesadalītā peļņa: a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	510	-12188	0
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	520	1423	-22100
1. PAŠU KAPITĀLS (KOPSUMMA)	530	44971	43548
3.Citi uzkrājumi	560	88860	87233
2. UZKRĀJUMI (KOPSUMMA)	570	88860	87233
9.Parādi asociētām (saistītajām) sabiedrībām	620	69100	66240
15.Atliktā nodokļa saistības	634	12362	11707
I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	640	81462	77948
5.No pircējiem saņemtie avansi	680	19516	30212
6.Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	690	102263	96805
9.Parādi asociētajām (saistītajām) sabiedrībām	720	47646	49442
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	730	35664	39028
11.Pārējie kreditori	740	38844	43045
15.Uzkrātās saistības	771	1281	2487
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	780	245215	261019
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	790	326677	338966
PAŠĪVA BILANCE	800	460508	469748
Strādājošo skaits	990	119	125

Datu apstrādes pakalpojuma cena: 0.99 EUR

Uzņēmuma „VIA UNA” bilance (2013. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
2.Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un līdzīgas tiesības	20	1524	2009
I. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	50	1524	2009
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	60	56119	56704
3.Iekārtas un mašīnas	70	225727	256658
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	80	22571	24890
6.Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	91	0	8793
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	100	304418	347046
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	200	305942	349055
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	210	18933	16958
I. KRĀJUMI KOPĀ	270	18933	16958
1.Pircēju un pasūtītāju parādi	280	40250	54081
4.Citi debitori	310	985	3184
7.Nākamo periodu izmaksas	340	673	701
III. DEBITORI KOPĀ	350	41908	57966
V. NAUDA (KOPĀ)	400	42733	36529
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	410	103574	111454
AKTĪVA BILANCE	420	409515	460508
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	430	23790	23790
3.Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	450	31946	31946
5.Nesadalītā peļņa: a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	510	-10765	-12188
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	520	-61859	1423
1. PAŠU KAPITĀLS (KOPSUMMA)	530	-16888	44971
3.Citi uzkrājumi	560	95066	88860
2. UZKRĀJUMI (KOPSUMMA)	570	95066	88860
9.Parādi asociētām (saistītajām) sabiedrībām	620	118414	69100
11.Pārējie kreditori	630	2533	12362
I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	640	120947	81462
5.No pircējiem saņemtie avansi	680	6272	19516
6.Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	690	69036	102263
9.Parādi asociētajām (saistītajām) sabiedrībām	720	56646	47646
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	730	35973	35664
11.Pārējie kreditori	740	41162	38844
15.Uzkrātās saistības	771	1301	1281
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	780	210390	245215
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	790	331337	326677
PAŠĪVA BILANCE	800	409515	460508
Strādājošo skaits	990	120	119

Datu apstrādes pakalpojuma cena: 0.99 EUR

Uzņēmuma „VIA UNA” bilance (2014. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
2.Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un līdzīgas tiesības	20	3806	1524
I. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	50	3806	1524
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	60	55534	56119
3.Iekārtas un mašīnas	70	203033	225727
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	80	17451	22572
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	100	276018	304418
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	200	279824	305942
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	210	17793	18933
5.Avansa maksājumi par precēm	250	167	0
I. KRĀJUMI KOPĀ	270	17960	18933
1.Pircēju un pasūtītāju parādi	280	43786	40250
4.Citi debitori	310	685	983
7.Nākamo periodu izmaksas	340	655	673
III. DEBITORI KOPĀ	350	45126	41906
V. NAUDA (KOPĀ)	400	72390	42734
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	410	135476	103573
AKTĪVA BILANCE	420	415300	409515
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	430	23790	23790
3.Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	450	31946	31946
5.Nesadalītā peļņa: a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	510	-72624	-10766
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	520	6727	-61858
1. PAŠU KAPITĀLS (KOPSUMMA)	530	-10161	-16888
3.Citi uzkrājumi	560	89667	95066
2. UZKRĀJUMI (KOPSUMMA)	570	89667	95066
4.Citi aizņēmumi	601	152700	0
9.Parādi asociētām (saistītajām) sabiedrībām	620	0	118415
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	621	4831	2533
I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	640	157531	120948
4.Citi aizņēmumi	671	14575	0
5.No pircējiem saņemtie avansi	680	7307	6273
6.Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem	690	74697	69036
9.Parādi asociētajām (saistītajām) sabiedrībām	720	0	56646
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	730	37018	35972
11.Pārējie kreditori	740	43216	41162
15.Uzkrātās saistības	771	1450	1300
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	780	178263	210389
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	790	335794	331337
PAŠĪVA BILANCE	800	415300	409515
Strādājošo skaits	990	118	120

Datu apstrādes pakalpojuma cena: 0.99 EUR

Uzņēmuma „VIA UNA” Peļņas un zaudējuma aprēķins (2010. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
1. Neto apgrozījums	10	1433741	1803971
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	20	-1469146	-1672412
3. Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	30	-35405	131559
5. Administrācijas izmaksas	50	-113178	-117696
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	60	84092	77904
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	68	-16648	-34735
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	90	67	139
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	110	-4579	-5995
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	120	-85651	51176
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	151	-85651	51176
18. Ieņēmuma nodoklis par pārskata periodu	160	-581	-536
20. Pārējie nodokļi	170	12531	2652
19. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	175	0	-535
22. Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	180	-73700	52757
Nolietojums	995	406119	54892

Uzņēmuma „VIA UNA” Peļņas un zaudējuma aprēķins (2011. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
1.Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	3730	-25101	-85651
a) pamatlīdzekļu nolietojums	3750	64358	65180
b) nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumi	3760	0	1821
d) peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtu kursu svārstībām	3780	-5647	-11426
g) pārējie procentu ieņēmumi un tamīdzīgi ieņēmumi	3810	-640	0
j) peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu pārdošanas vai norakstīšanas	3840	0	-67
k) ieņēmumi vai zaudējumi ieguldījumu pārvērtēšanas rezultātā	3850	2177	4397
2.Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa saistību atlik. izm. ietekmes korekcijām	3860	35146	-25745
a) debitoru parādu atlikumu pieaugums vai samazinājums	3880	2375	34515
b) krājumu atlikumu pieaugums vai samazinājums	3890	-2846	-3857
c) piegādātājiem, darbuizņēmējiem un pārējiem kredit. maksājamo parādu atlikumu pieaug. vai samaz.	3900	5000	-16720
3.Bruto pamatdarbības naudas plūsma	3930	39675	-11808
4.Izdevumi procentu maksājumiem	3940	-2062	-2232
5.Izdevumi nodokļu maksājumiem	3950	-662	-581
6.Naudas plūsma pirms ārkārtas posteņiem	3960	36952	-14621
7.Naudas plūsma no ārkārtas posteņiem	3970	-115	-2164
8.Pamatdarbības neto naudas plūsma	3980	36837	-16786
3.Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	4020	-10186	-25511
4.Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	4030	0	1423
6.Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas	4050	-3234	-4624
7.Saņemtie procenti	4060	0	67
9.Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	4080	-13421	-28645
2.Saņemtie aizņēmumi	4110	0	15652
3.Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi	4120	640	0
4.Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai	4130	-13948	-22920
9.Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	4160	-13308	-7268
V.Pārskata gada neto naudas plūsma	4180	10108	-52699
VI.Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā	4190	32348	85046
VII.Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	4200	42456	32348

Uzņēmuma „VIA UNA” Peļņas un zaudējuma aprēķins (2012. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
1. Neto apgrozījums	10	1487109	1438475
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	20	-1431706	-1401802
3. Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	30	55402	36673
5. Administrācijas izmaksas	50	-109250	-111546
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	60	81983	77477
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	68	-21362	-25303
12. Procentu maksājumi un tam līdzīgas izmaksas	110	-3936	-2402
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	120	2839	-25101
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	151	2839	-25101
18. Ieņēmuma nodoklis par pārskata periodu	160	0	-662
20. Pārējie nodokļi	170	-761	3662
19. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	175	-655	0
22. Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	180	1423	-22100

Uzņēmuma „VIA UNA” Peļņas un zaudējuma aprēķins (2013. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
1. Neto apgrozījums	10	1510549	1512099
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	20	-1402313	-1469919
3. Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	30	108236	42180
5. Administrācijas izmaksas	50	-130287	-152066
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	60	58333	68706
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	68	-22447	-26773
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	110	-3458	-2377
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	120	10377	-70330
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	151	10377	-70330
20. Pārējie nodokļi	170	-1352	-1357
19. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	175	-2298	9829
22. Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	180	6727	-61858

Uzņēmuma „VIA UNA” Peļņas un zaudējuma aprēķins (2014. gads)

Rādītājs		Perioda beigās EUR	Perioda sākumā EUR
1. Neto apgrozījums	10	1510549	1512099
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	20	-1402313	-1469919
3. Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	30	108236	42180
5. Administrācijas izmaksas	50	-130287	-152066
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	60	58333	68706
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	68	-22447	-26773
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	110	-3458	-2377
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	120	10377	-70330
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	151	10377	-70330
20. Pārējie nodokļi	170	-1352	-1357
19. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	175	-2298	9829
22. Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	180	6727	-61858

Uzņēmuma „VIA UNA” ISO 9001:2008 sertifikāts latviešu valodā

DNV BUSINESS ASSURANCE VADĪBAS SISTĒMAS SERTIFIKĀTS

Sertifikāta Nr. 156893-2014-AQ-LVA-FINAS

Šis sertifikāts apliecina, ka uzņēmuma

SIA VIA UNA

Katrīnas dambis 10, LV-1045, Rīga, Latvija

VADĪBAS SISTĒMA
ir atbilstoša vadības sistēmu standarta

ISO 9001:2008

prasībām

Sertifikācijas joma:

AMBULATORIE VESELĪBAS APRŪPES PAKALPOJUMI: ĶIRURĢIJA. TERAPIJA. GINEKOLOĢIJA.
FIZIKĀLĀ MEDICĪNA. FIZIOTERAPIJA. FUNKCIONĀLĀ DIAGNOSTIKA (SPIROMETRIJA,
ELEKTROKARDIOGRĀFIJA, VELOERGOMETRIJA, ULTRASONOGRĀFIJA, GASTROINTESTINĀLĀ
ENDOSKOPIJA). STARU DIAGNOSTIKA. LABORATORIJA. ZOBĀRSTNICĪBA.

Sākotnējais sertifikāts izsmiegts:

2014. gada 16. jūnijā

Sertifikāts derīgs līdz:

2017. gada 16. jūnijam

Auditu veica

Mairita Borbale
Vadošais auditors

FINAS
Finnish Accreditation Service
S001 (EN ISO/IEC 17021)

Sertifikāta izdošanas vieta un datums:

Rīgā, 2014. gada 16. jūnijā

Akreditētās sertifikācijas iestādes vārdā:

DNV CERTIFICATION OY/AB,
FINLAND

Agris Aizpurietis
Vadības pārstāvis

Sertifikācijas līguma nepildīšanas gadījumā sertifikāts var tikt anulēts.

DNV Certification OY/AB Keiliasatama 5, 02150 Espoo, Finland. Telephone: +358 10 292 4200 - www.dnv.com

Uzņēmuma „VIA UNA” ISO 9001:2008 sertifikāts angļu valodā

**DNV BUSINESS ASSURANCE
MANAGEMENT SYSTEM CERTIFICATE**

Certificate No. 156893-2014-AQ-LVA-FINAS

This is to certify that

SIA VIA UNA

Katrinās dambis 10, LV-1045, Rīga, Latvija

has been found to conform to the Management System Standard:

ISO 9001:2008

This Certificate is valid for the following product or service ranges:

OUT-PATIENT HEALTHCARE SERVICES: SURGERY. INTERNAL MEDICINE. GYNECOLOGY.
REHABILITATION. DIAGNOSTIC (SPIROMETRY, ECG, CARDIAC EHO, STRESS ECG,
ULTRASOUND DIAGNOSTIC, DIGESTIVE ENDOSCOPY). X-RAY. LABORATORY. DENTISTRY.

Initial Certification date:
16 June 2014

This Certificate is valid until:
16 June 2017

The audit has been performed under the supervision of
Mairita Borbale
Lead Auditor

Place and date:
Rīga, 16 June 2014

for the Accredited Unit:
DNV CERTIFICATION OY/AB,
FINLAND

Agris Aizpuriētis
Management Representative

Lack of fulfilment of conditions as set out in the Certification Agreement may render this Certificate invalid.

DNV CERTIFICATION OY/AB - KEILASATAMA 5, 02150 ESPOO, FINLAND - +358 10 292 4200 - WWW.DNVBA.FI

Uzņēmuma SIA "VIA UNA" bilances horizontālā analīze

	2010 bāzes gads	2011	2012	2013	2014
Aktīvs					
I.Nemateriālie ieguldījumi (kopā)	2888	2830	2009	1524	3806
II.Pamatlīdzekļi kopā	406119	352006	347046	304418	276018
1.Ilgtermiņa ieguldījumi (kopsumma)	409007	354836	349055	305942	279824
I.Krājumi kopā	13482	16327	16958	18933	17960
III.Debitori kopā	58504	56129	57966	41908	45126
V.Nauda (kopā)	32348	42456	36529	42733	72390
2. Apgrozāmie līdzekļi (kopsumma)	104333	114913	111454	103574	135476
Aktīvi kopā	513341	469748	460508	409515	415300
Pasīvs					
4.Rezerves kopā	83612	9912	0	0	0
1.Pašu kapitāls (kopsumma)	65648	43548	44971	-16888	-10161
2.Uzkrājumi (kopsumma)	0	87233	88860	95066	89667
I.Ilgtermiņa kreditori kopā	95203	77948	81462	120947	157531
II.Īstermiņa kreditori kopā	352489	261019	245215	210390	178263
3.Kreditori (kopsumma)	447692	338966	326677	331337	335794
Pasīvi kopā	513341	469748	460508	409515	415300

Relatīvie lielumi				Absolūtie lielumi			
2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
-58	-879	-1364	918	-2%	-30%	-47%	32%
-54113	-59073	-101701	-130101	-13%	-15%	-25%	-32%
-54171	-59952	-103065	-129183	-13%	-15%	-25%	-32%
2845	3476	5451	4478	21%	26%	40%	33%
-2375	-538	-16596	-13378	-4%	-1%	-28%	-23%
10108	4181	10385	40042	31%	13%	32%	124%
10580	7121	-759	31143	10%	7%	-1%	30%
-43593	-52833	-103826	-98041	-8%	-10%	-20%	-19%
-73700	-83612	-83612	-83612	-88%	-100%	-100%	-100%
-22100	-20677	-82536	-75809	-34%	-31%	-126%	-115%
87233	88860	95066	89667	0%	0%	0%	0%
-17255	-13741	25744	62328	-18%	-14%	27%	65%
-91470	-107274	-142099	-174226	-26%	-30%	-40%	-49%
-108726	-121015	-116355	-111898	-24%	-27%	-26%	-25%
-43593	-52833	-103826	-98041	-8%	-10%	-20%	-19%

Uzņēmuma SIA "VIA UNA" PZA horizontālā analīze

	2010	2011	2012	2013	2014
1. Neto apgrozījums	1433741	1438475	1487109	1512099	1510549
2. Pādotās produkcijas raž. izmaksas	-1469146	1401802	1431706	1469922	1402313
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	-35405	36673	55402	42177	108236
Administrācijas izmaksas	-113178	-111546	-109250	-152065	-130287
Pārējie uzņēm. saimn. darbības ieņēmumi	84092	77477	81983	68706	58333
Pārējie uzņēm. saimn. darbības izmaksas	-16648	-25303	-21362	-26773	-22447
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	-4579	-2402	-3936	-2376	-3458
Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	-85651	-25101	2839	-70331	10377
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	-85651	-25101	2839	-70331	10377
Pārējie nodokļi	12531	3662	-761	-1357	-1352
Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	-73700	-22100	1423	-61859	6727

Relatīvie lielumi				Absolūtie lielumi			
2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
4734	53368	78358	76808	0,3%	3,7%	5,5%	5,4%
67344	37440	-776	66833	-4,6%	-2,5%	0,1%	-4,5%
72078	90807	77582	143641	-203,6%	-256,5%	-219,1%	-405,7%
1632	3928	-38887	-17109	-1,4%	-3,5%	34,4%	15,1%
-6615	-2109	-15386	-25759	-7,9%	-2,5%	-18,3%	-30,6%
-8655	-4714	-10125	-5799	52,0%	28,3%	60,8%	34,8%
2177	643	2203	1121	-47,5%	-14,0%	-48,1%	-24,5%
60550	88490	15320	96028	-70,7%	-103,3%	-17,9%	-112,1%
60550	88490	15320	96028	-70,7%	-103,3%	-17,9%	-112,1%
-8869	-13292	-13888	-13883	-70,8%	-106,1%	-110,8%	-110,8%
51600	75123	11841	80427	-70,0%	-101,9%	-16,1%	-109,1%

Uzņēmuma SIA "VIA UNA" bilances vertikālā analīze

	2010		2011		2012		2013		2014	
I.Nemateriālie ieguldījumi (kopā)	2030	1	1989	1	1412	0	1071	0	3806	1
II.Pamatlīdzekļi kopā	285422	79	247391	75	243905	75	213946	74	276018	66
1.Ilgtermiņa ieguldījumi (kopsumma)	287452	80	249380	76	245317	76	215017	75	279824	67
I.Krājumi kopā	9475	3	11475	3	11918	4	13306	5	17960	4
III.Debitori kopā	41117	11	39448	12	40739	13	29453	10	45123	11
V.Nauda (kopā)	22734	6	29838	9	25673	8	30033	10	72390	17
2. Apgrozāmie līdzekļi (kopsumma)	73326	20	80761	24	78330	24	72792	25	135476	33
Aktīvi kopā	360778	100	330141	100	323647	100	287809	100	415300	100
1.Pašu kapitāls (kopsumma)	46138	13	30606	9	31606	10	-11869	-4	-10161	-2
2.Uzkrājumi (kopsumma)		0	61308	19	62451	19	66813	23	89667	22
I.Ilgtermiņa kreditori kopā	66909	19	54782	17	57252	18	85002	30	157531	38
II.Īstermiņa kreditori kopā	247731	69	183445	56	172338	53	147863	51	178263	43
3.Kreditori (kopsumma)	314640	87	238227	72	229590	71	232865	81	335794	81
Pasīvi kopā	360778	100	330141	100	323647	100	287809	100	415300	100

Uzņēmuma SIA "VIA UNA" PZA vertikālā analīze

	2010		2011		2012		2013		2014	
1. Neto apgrozījums	1007639	100	1010966	100	1045146	100	1062709	100	1510549	100
2. Pādotās produkcijas raž. izmaksas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1032522	102,5	-985192	97,8	1006209	99,9	1033067	102,5	1402313	139,2
3. Bruto peļņa vai zaudējumi	-24883	-2,5	25774	2,6	38937	3,9	29642	2,9	108236	10,7
Administrācijas izmaksas	-79542	-7,9	-78395	-7,8	-76781	-7,6	-106872	-10,6	-130287	-12,9
Pārējie uzņēm. saimn. darbības ieņēmumi	59100	5,9	54451	5,4	57618	5,7	48287	4,8	58333	5,8
Pārējie uzņēm. saimn. darbības izmaksas	-1170	-0,1	-17783	-1,8	-15013	-1,5	-18816	-1,9	-22447	-2,2
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	-3218	-0,3	-1688	-0,2	-2766	-0,3	-1670	-0,2	-3458	-0,3
Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	-60196	-6,0	-17641	-1,8	1995	0,2	-49429	-4,9	10377	1,0
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	-60196	-6,0	-17641	-1,8	1995	0,2	-49429	-4,9	10377	1,0
Pārējie nodokļi	8807	0,9	2574	0,3	-535	-0,1	-954	-0,1	-1352	-0,1
Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	-51797	-5,1	-15532	-1,5	1000	0,1	-43475	-4,1	6727	0,4

Uzņēmuma „Medicīnas sabiedrība "ARS"” bilance (2010 - 2014)

Rādītājs	2014 (EUR)	2013 (EUR)	2012 (EUR)	2011 (EUR)	2010 (EUR)	
2.Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un līdzīgas tiesības	20	18881	15181	3678	4989	83
3.Citi nemateriālie ieguldījumi	21	-	-	-	-	6131
5.Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	40	0	292	-	-	-
I. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI KOPĀ	50	18881	15472	3678	4989	6214
1.Zemes gabali, ēkas, būves un ilggadīgie stādījumi	60	698871	713271	957574	969627	983404
2.Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	61	26226	36061	34391	7151	5740
4.Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	80	1969124	1967806	1861535	2005347	1696268
5.Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas	90	18190	0	1227143	1222133	1229444
6.Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	91	15341	15892	26611	-	0
II. PAMATLĪDZEKĻI KOPĀ	100	2727712	2733031	4107253	4205259	3914855
1.Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	110	1303000	2846	2846	2846	-
2.Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	120	958172	958172	-	-	-
3.Līdzdalība asociēto (saišīto) uzņēmumu kapitālā	130	7000	7001	-	-	-
5.Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	150	1423	1423	1423	1423	1423
6.Pārējie aizdevumi u.c. ilgtermiņa debitori	160	1682	2242	0	2001	0
V. ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI KOPĀ	190	2271277	971683	4269	6269	1423
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI (KOPSUMMA)	200	5017870	3720187	4115200	4216517	3922492
1.Izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli	210	42300	32947	79275	39749	48205
3.Gatavie ražojumi un preces pārdošanai	230	6363	7955	10670	13068	4377
5.Avansa maksājumi par precēm	250	1857	1981	3431	1380	1538
I. KRĀJUMI KOPĀ	270	49510	42883	93376	54197	54120
II PĀRDOŠANAI TURĒTIE ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI KOPĀ	275	0	210656	-	-	-
1.Piroģu un pasūtījumu parādi	280	305666	330327	251541	243653	217310
2.Radniecīgo sabiedrību parādi	290	109312	918000	-	-	-
4.Citi debitori	310	528771	70822	25969	30107	114577
6.Istermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadītājiem	330	-	0	9533	31303	36568
7.Nākamā perioda izmaksas	340	22266	13372	17571	18011	22913
8.Uzkrātā ieņēmumi	341	68789	5497	4909	9893	80718
III. DEBITORI KOPĀ	350	1034804	1338017	309523	332966	472085
V. NAUDA (KOPĀ)	400	228879	431816	385806	332659	454142
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI (KOPSUMMA)	410	1313193	2023372	788705	719822	980347
AKTĪVA BILANCE	420	6331063	5743559	4903905	4936339	4902839
1.Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	430	904099	904106	904106	904106	904106
5.Nesadalītā peļņa: a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	510	1651229	1267012	919518	717038	731746
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	520	423668	436160	390180	273625	27978
1. PĀŠŪ KAPITĀLS (KOPSUMMA)	530	2978996	2607277	2213804	1894769	1663829
3.Citi uzkrājumi	560	255620	236941	215542	160661	-
2. UZKRĀJUMI (KOPSUMMA)	570	255620	236941	215542	160661	-
3.Aizņēmumi no kredītiestādēm	600	544930	369710	69725	363724	657724
4.Citi aizņēmumi	601	573747	679763	617418	823267	798669
6.Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem	603	224773	-	-	0	4695
15.Atlikta nodokļa saistības	634	187304	181756	187500	190917	145575
I. ILGTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	640	1530754	1231229	874644	1377908	1606664
3.Aizņēmumi no kredītiestādēm	670	100332	370563	346397	293999	293999
4.Citi aizņēmumi	671	236243	325103	355199	515886	595490
5.No piroģiem saņemtie avansi	680	461227	13268	14698	13516	13189
6.Parādi piegādātājiem un darbuizņēmējiem	690	408319	562393	452586	347879	260349
10.Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	730	147337	203254	229589	160652	132405
11.Pārējie kreditori	740	186632	161583	164609	152869	145460
15.Uzkrātās saistības	771	25603	31946	36838	18200	191453
II. ĪSTERMIŅA KREDITORI KOPĀ	780	1565693	1668111	1599915	1503002	1632346
3. KREDITORI (KOPSUMMA)	790	3096447	2899340	2474569	2880910	3239010
PAŠĪVA BILANCE	800	6331063	5743559	4903905	4936339	4902839
Strādājošo skaits	990	429	421	414	405	386

Uzņēmuma „Medicīnas sabiedrība "ARS"” PZA (2010 - 2014)

Rādītājs		2014 (EUR)	2013 (EUR)	2012 (EUR)	2011 (EUR)	2010 (EUR)
1. Neto apgrozījums	10	9335199	8520212	7967125	7075993	6881856
2. Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	20	-7747768	-7155042	-6468572	-5794678	-5985488
3. Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	30	1587431	1365170	1498553	1281315	896368
4. Pārdošanas izmaksas	40	-58289	-60957	-63389	-51689	-35713
5. Administrācijas izmaksas	50	-1057627	-985884	-831072	-790114	-807032
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	60	171887	52444	34739	40310	101146
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	68	-84943	-565103	-107541	-63645	-53941
9. Ieņēmumi no vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa ieguldījumu	80	0	780445	-	-	-
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	90	0	640	1511	2220	6315
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	110	-48216	-51100	-64788	-85472	-103904
14. Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	120	510243	535656	468014	332925	3240
17. Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	151	510243	535656	468014	332925	3240
18. Ieņēmuma nodoklis par pārskata periodu	160	-78593	-96326	-72518	-5625	0
20. Pārējie nodokļi	170	-2434	-8914	-8732	-8334	-8334
19. Atliktais uzņēmuma ienākuma nodoklis	175	-5548	5744	3416	-45341	33072
22. Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem (tīrie ieņēmumi)	180	423668	436160	390180	273625	27978
Nolietojums	995	606546	0	466975	-	766521

DOKUMENTĀRĀ LAPA

Bakalaura darbs „SIA „VIA UNA” FINANŠU ANALĪZE UN NOVĒRTĒŠANA” LU Ekonomikas un vadības fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Jānis Martiņecs _____ . 05.2016.

(paraksts)

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītājs: *Dr.ekon., as.profesore I.Romānova* _____ 05.2016.

(paraksts)

Recenzents: Dr.ekon, profesore Ramona Rupeika - Apoga

Darbs iesniegts Finanšu katedrā 05.2016

Dekāna pilnvarotā persona:

persona: Lietvede

(paraksts)

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

___.__.2016. prot. Nr. ___

Komisijas sekretāre:

_____ *(paraksts)*